

HASSAN

Korkiniais spicais

CIGARETAI

Pamąstyk apie juos! Dešimts Korkiniais spicais cigarečių, iš gerai prinokusių sveikų tabako lapų už 5 centus! Didelę svarbą ir atydą dėk ant tų cigarečių. Jų gerumą liūdija daugmetinis išgyvenimas, patyrimas išdirbime ir tikrumas tavoro. Parsiduoda kiekvienoj krautuvėj.

The American Tobacco Co.

111 Fifth Ave., New York City

Dr. KOLER, LIETUVIS GYDYTOJAS

Yra tai vienatinis gydytojas Pittsburgje, diplomuotas Varšavoje, kuris turi suvirš 15 metų išbandymo gydyme visokių ligų. Išgydo visokias ligas, nepaisant iš kokios priežasties paeina, kaip tai: Naktinius Troštėjimus Sėklos, Syfilio, Triperio, Vyriškos pajiegos, taipgi gydo Savvališkas ligas. Jojo speciališkas yra gydymas užsenėjusias ligas Nervų, Reumatizmo, Plaučių uždegimo, Nupuolės silpnybės ir Kraujo nubėgimą. Užsenėjusias ligas kad ir nuo tėvų paeinančias. Per laiškus negydu.

Dr. KOLER 638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
Adinos: nuo 9 iki 5 vakare. Nedėlioj nuo 9 iki 4 p.p.

Neskaitykit „Dilgelium“!

Nes tai bjauriausias laikraštis. Teisybę j akis pasako, ir tai da kaip? Vis pro juokus! Eina kas DVI SAVAITI. Kas nenori išmėklinti ir greitai padaryt savo protą, tegul netma „Dilgelium“ nė j rankas! Jose nuolat rašo Z. A., Bevardis, Lydeka iš Krūmo, Jovaras, J.B. iš B. ir kiti. Daug visko sutelpa, nes jau 5-tas sykis pasididino (tokios kaip kiti didieji laikraščiai). Tik kainata pati: \$1 metams, 60c pusei metų. O dabar UŽSIRAŠANTIEMS DUODA PUSĖ DOLERIO DOVANŲ! (knygomis, kokias norit). Jūs arba jūnų doleris tegul kreipiasi šiuo „Dilgelium“ adresu:

Baltrušaitis Bros. 2400 Fifth Ave. :: Pittsburg, Pa.

Dr. Ignotas Stankus

Bell Telephone Dickinson 3757 w.

Dėl daktariškos rodos galima atsišaukti pas Dr. Ign. Stankų per telefoną ar laišku ir iš kitų šteitų, taipgi Kanados.

— Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphijoj —

Jis yra pabaigęs aukščiausius ir jau paskutinius daktariškus mokslus. Buvo miestavų daktaru mieste Indianapolis Mokėsi ir praktikavojo *The New York Post Graduate Medical School and Hospital*. Visi jo paliudijimai išstatyti yra ofise, kur kiekvienas atsilankęs gali juos matyti.

Dabar įrengė savo locną ligonbutį Philadelphijoj ir tame pačiame name padirbo puikią *medikaliską kliniką* su laboratorija, elektriškas mašinas ir ap- tieką su geriausiomis gyduojėms. Čia visi ligoniai atranda teisingą pagelbą, iš- sigydo ir palieka sveiki. Štai ką liūdija patys ligoniai:

„Nuo visokių spuogų ir išbėrimų, ant veido ir kaklo ir viso kūno, taipgi nuo kitu odos ir kraujo ligų, nėra geresnio daktaro, kaip Dr. I. Stankus. Daug daktarų atlinkiau, bet nei vienas negalėjo išgydyti.“ Taip kalba Jos. Švilpa, 1011 Carlton St., Philadelphia, Pa.

„Šiuomi viešai išreiškiu sa- vo širdingą padėką Dr. Stan- ku už išgydymą nervų ligu ir sugražinimą vyriškumo, kuriu kiti daktarai atsikakė išgydyti. Ir visiems su slap- tomis ligomis patariu kreip- tis pas dr. Ig. Stankų, o ne- pasigailėsite savo žygio.“

A. Zmudzen, Salem, Mass. Dr. Ig. Stankus. 57 Pingree St. 1325 S. Front St., Phila.

GARBUS DAKTARE: neiš- randu žodžiu padėkavoju Tamistai už išgydymą skau- dėjimo šonuose ir po širdies gėlimo strėnų ir skausmin- gų mėnesinių, kurių kiti vi- si daktarai neapsiėmė gydy- ti. Bet Tamistos operacija kaip ranka atėme kentėjima- nuo manęs. Ela Mažinacky

John Akuotaitis, Montreal, Que. Canada, rašo: „Meilutis gydytojau.— Šešta diena, kaip gavau nuo Tamstos liekarstas ir vartoju sulyg užrašo, jau negaliu atsidėkoti Tamstai iš džiaugsmo da tik pusę liekarstu sunadojau bet jau visas sustiprėjau ir baigiu gyti. Daugiau neturiu ką rašyti: nes jau ne- reikalauju daktariškos pagelbos. Ta įkiri ligą, kuri taip daug prikankino mane ir kurią kiti daktarai laikė už neišgydomą, dabar jau baigia gyti. Ačiū Tamstoms už pigų ir greitą išgydymą.“

Išgydau pasekmingai ir ant visados nuo:

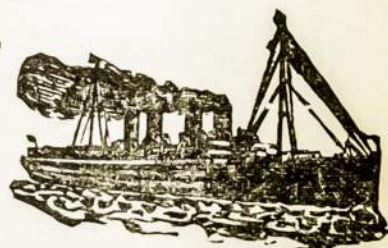
reumatizmo, skaudėjima šonų, sanarių kaulų, strėnų, kojų, pečių, nuo visokių kraujo ligų užkrečiamu lytišku ligų, triperio, šankerio sifilį, užkietėji- mą ir nedirbimą vidurių, išbėrimą, niežėjimą ir augimą ant veido ir kūno vi- sokių spuogų, dėdervinių ir slinkimą plauku, galvos skaudėmą, širdies, ink- stu, kepenų ir plaučių ligas, visokias nervų ligas neuralgiją, drebėjimą sana- riu, greitą supykimą, negalėjimą miegoti ir išgastį, greitą pailsimą, sunkų kvėpavimą, persalimo slogas ir nusilpnėjimą sveikatos, visokias moterų ligas skausmingų ir nelegulerišk mėnesinių tekėjimą ir gumbo. Išgydau su ope- cija rupturą, apendicitis, vėžį, skilyve augančius akmenis visokius skaudulius, guzus (tumors), kepenų, inkstų ir pūslės. Darau operacijas ant gyslų kaulų nervų, smėgny, moterų ir vyrų gimdančių organų, pritrauktas kojas ir ran- kas atitaisau ir padarau sveikas. Taipgi daro operacijas ant nosies, akių ir gerklės.

Dr. Ignatius Stankus, M. D. 1220 So. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4, ir nuo 6 iki 8 vakare. Šventadieniais nuo 1 iki 5 po piet.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas ša- lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Ateities Darbo Diena.

YRA apsakymas apie vieną kalinį, kuris 20 metų nyko ir liudėjo baisiame kalėjime; ir galiausiai atėjo jam į galvą laiminga mintis, ir jis atsidarė langą ir išėjo lauk iš kalėjimo.

Pirmiau ar paskiau panaši laiminga mintis ateis į galvą nelaimingiems kaliniams darbininkų klasos.

Ir darbininkų klasa, kaip kad anas kalinys, turi jau atstumti į šalį dejavimą ir liudėjimą apie savo praėjusio ir dabartinio laiko priespaudas ir vargus. Idant išsigelbėti iš kapitalizmo kalėjimo, darbininkai turi kreipti savo akis į ateitį ir tiktai į ateitį.

Tik ateityj darbas, t.y. darbininkai, iškovos sau liuosybę. Visi ligšiol atsiekti darbo iškovojimai — tai menkniekis, nevertas paminėjimo, palyginant su tuo iškovojimu, kurį darbu dar reikės atsiekti.

Taigi tikroji Darbo Diena yra ne praityje ir ne dabar, o tik ateityje. Praeities ir dabarties Darbo Diena — tai tik silpni pilki ruoželiai išauštančio ryto.

Nes darbas dar randasi kalėjime, alkanas, nelaimingas. Jis da iš paskutiniųjų spėkų kovoja už savo buvį. Darbas dasileido, kad išnaudotojai apkaltų jį retėžiais. Tai kartais bailiai jis mėgindavo kokią retėžių grandelę nupelnoti, nudaužti, tai vėl maldaudavo savo išnaudotojų, kad jie duotų jam liuosybę. Bet juo daugiau jis prieš juos maldavo, tuo labiau buvo retėžiais varžomas. Jis rinko sau prezidentus, senatus, kongresus ir teisėjus; jis šėrė kariumenę — vis tikėdamasis, kad tokiu būdu jis įgys liuosybę. Ir ilgai-ilgai jis nematė, kad jų rinktųjų valdonų tikslu yra pavergti ir išnaudoti darbą.

Galvažudys, vagis, šnipas, straiklauzis ir t.p. — visi esti primami už teisingus liudytojus prieš organizuotą, susipratusį darbą.

Ir vienas spindulys vilties dėl pavergtųjų darbo žmonių žiba tame, jog jie pradeda matyti tuos daiktus ir pradeda išsiaiškinti sau tų daiktų reikšmę; kad jie pradeda suprasti, kad jų nelaimingas padėjimas užsilaukia ačiu jų pačių nesusipratimui-nežiniaui.

Ir iš to supratimo išeina darbininkams galybė, galybė — sutraukti ekonominius retėžius, išgriauti kapitalizmo kalėjimą, ir išeiti ant laisvės.

Galybė darbo prispaudėjų kapitalistų yra tame, kad jie turi savo rankose žemę ir jos turtus, be kurių žmonės negali nei gyventi, nei apsieiti. Kapitalistai yra viešpačiais duonos, savininkais pragyvenimo būdų, ir todėl viešpačiais žmonių, kurių gyvenimas jų priguli nuo duonos ir kitų būtinais reikalingų daiktų.

Ir kiekviename darbo proteste vis aiškiau ir aiškiau matosi, jog darbas įtempia savo spėkas, idant išveržti iš viešpataujančios klasos kontrolę ant pragyvenimo šaltinių ir įrankių. Vis aiškiau ir aiškiau darbo kovoje prieš kapitalizmo viešpatavimą darbas reikalauja, kad išdirbystės įrankiai ir gamtos turtai būtų pavesti pačiai visuomenei.

Tiktai tada, kada tas bus atsiektas, darbas bus liuosas.

Kol darbo įrankiai ir gamtos turtai nebus visuomenės rankose, tol nebus liuosybės; ir darbas niekuomet neišsiliuosuotų, jei jis neturėtų savo mintyje to *centralinio, didžiausio* tikslo, kovodamas už savo pasiliuosavimą. Arba to tikslo atsiekimas, arba vergija — vienas iš dviejų — kitokio išėjimo nėra.

Darbininkas, kuris vis dar tikisi, kad republikonų, demokratų ir panašių partijų politikierių prižadėjimai gali jam ką gerą padaryti, tokis darbininkas dar labiau susivaržo save kapitalistų ir jų šunelių retėžiais; ne tiktai save, bet savo pačią, vaikus ir artimus jis suvaržo.

Tik viena ir vienatinė partija — pasauliniai plati partija —

partija tarptautinės darbininkų klasos — socialistų partija — ne-svyruojanciai, neatmainomai stovi už darbininkų klasos pasiliuosavimą.

Ir ta partija galingai auga—bujoja. Politikos lauke ji skaito jau milijonus savo pasekėjų; prieš tą augimą—bujojimą dreba carai ir kaizeriai. Socialistų atstovų skaitlinės smarkiai didinasi parlamentuose. Socialistų spauda kasdieną auga ir stiprėja. Socialistai rašytojai diena iš dienos pripildo pasaulį socialistiškąja literatūra. Milijonai kalbėtojų balsų šaukia darbininkus prie laisvės, ir parodo kelią, kuriuo ta laisvė yra atsiektina. Tuo tarpu, kaip išnaudotojai kapitalistai sau snuduriuoja, manydami sau, bukiems nėra jokio pavojaus; tuo tarpu, kaip jie išmislinėja tuščius planus reformomis ar prispaudimu be galo palaikyti darbininkų vergiją; tuo tarpu, kaip kapitalistams parsiđavę valdininkai spaudžia darbininkų klasą; — socialistas agitatorius negali snausti; jis veikia, ir jis nepasiganėdina tomis menkomis pergalėmis, kurias dabar socialistai atsiekia. Kiekviena toki pergalė vientik pastumia jį prie uolesnės kovos, nes jis neužsiganėdins tolei, kolei ne laimės paskutinės pergalės.

Ant ekonominio lauko irgi: dirbtuvėse, fabrikose ir mainose darbininkai, kovodami už laikinį savo buvio pagerinimą, pradeda jau užsibrėžti sau tą galutiną tikslą — paėmimą darbo įrankių ir gamtos turtų į visuomenės rankas, panaikinimą privatiškos kapitalistiškos nuosavybės. Tas pats apsiereiškimas ir niñjose; tas pats apsiereiškimas ir visuotiniuose straikuose. Visur darbininkai pradeda matyti, kad be panaikinimo privatiškos kapitalistiškos nuosavybės negali būti jiems išsiliuosavimo iš ekonominės vergijos.

Tikroji Darbo Diena yra ateities, o ne praities diena. Judėjimas, kuris ima sau įkvėpimą iš praities ir paremia savo viltį ant jos, yra pasmerktas. Viltis yra tik atsikreipime į ateitį ir darbe dėl laisvės, kurią mes gausime iš ateities. Tegul sau džiaugiasi praeicia mūsų išnaudotojai, nes jiems nėra vilties ateityje. Tegū jie kelia sau iš numirusių savo didvyrius, išnaudojimo apaštalus, kvailius pranašus.

Ateitis mūsų. Artinasi tikroji Darbo Diena.

Ir ne be kovos ir aukų mes ją priskubinsime. Laisvė da niekuomet nebuvo laimėta be kentėjimo, be aukų. Bet tikrai artinasi laikas, kada atžagareivijos ir išnaudojimo garbintojai pamatys, kad laimėti kovą jiems nėra jokios vilties — kada atbudęs, susipratęs darbas suardys kapitalistiškojo kalėjimo sienas ir apgarsins liuosybę ne tiktai darbu, bet ir visiems žmonėms — visai žmonių giminei.

T. Goris. (Medžiaga imta iš *Call*)

Kun. Konstantinas Olszewskis — policijos šnipas.

Kad taip yra, pamatysite iš žemiau paduoto prisiegto paliudijimo. Tai yra vienas iš kelių paliudijimų, kuriuos mes turime. Nebutume da nei šitą paliudijimą talpinę, jeigu jis nebutų pasiųstas ir «Tėvynei».

In duplicate.

Teisybes delei.

Aš, važinėdamas iš vietos į vietą, per ilgą laiką negalėjau matyti lietuviškų laikraščių, todėl ir svarbių permainų lietuvių gyvenime nepatėmėjau, nors ir daug jų įvyko. Dabar gi, apsigyvenus man Boston, Mass., lietuviškoj šeimynoj, kuri užlaiko kelis lietuviškus laikraščius, pradėjau

skleisti jų lapus ir patėmijau, kad iš Lietuvos atsibaladojo kokie-ten «neprašyti svečiai»: Tumas ir Olšauskis.

«Kovo» patėmyta teisingai, kad vienas iš jų, t. y. kun. Olšauskis, yra slaptos gudų policijos agentas. Tą aš pats galiu liudyti, nes 1908 metų pabaigoj ir pradžioj 1909 buvau Kauno zandarų valdyboj raštininku ir visas «otca Konstantina (tėvo Konstantino) Red.) ir kitų šnipų mėnesines atskaitas matydavau. Pradžioje 1909 metų buvo «bumaga» (popiera. Red.) nuo policijos departamento direktoriaus Nilo Petrovičo Zuevo, kur podraug išreiškia savo simpatiją («tėvui Konstantinui». Red.) ir korpusnij zandarmiskij načalnik general-major D. K. Gerlselman.

Kas buvo tas «otiec Konstantin», aš nežinojau; ypatiskai neteko jo matyti, tik man rodė tą «bumagą» Kauno zandarų viršininko antroji ranka, kitaip vadinama «štatnij perevodčik», Karl Liudvikov Gilde. Jis man sakė, kad tai „kato-lišeskij ksiondz“ ir esąs „chorošij sotrudnik“ (geras bendradarbis. Red.).

Kas toks Tumas — nežinau. Bet man daugelyje vietų teko girdėti darbininkus murmant, kad Tumas persekioja progresyviškesnius darbininkus.

Viršpaminėtą liudijų savo rankos parašu ir prisiega, o teisingumą mano žodžių ir ypatos liudija notarijus.

Boston, Mass., Adam Kutra.

Dabartinis antrašas: A. Kutra, 873 Cambridge St., East Cambridge, Mass.

COMMONWEALTH of MASSACHUSETTS.

Suffolk S. S.

Office of Notary Public.

A F F I D A V I T.

Before me, the undersigned, a Notary Public in and for the County aforesaid, on the 31—st day of August, 1911, personally appeared to me Mr. Adam Kutra residing in the city of Boston, the Commonwealth and County aforesaid, and having been duly sworn, according to law deposed and said:

That the above is true, according to his knowledge and belief, and that he wrote the above, intending it for publication in the Lithuanian press.

Signed and sworn before me, Joseph A. Hopkins.

Notary Public. (Antspauda)

Drg. A. Kutra ketina greitumoj priduoti mums tulus dokumentus, dar geriau pertikrinančius, kad Olšauskas — šnipas. Red.

ISPUDŽIAI IŠ KALIONES.

Aple Tumo ir Alšausko prakalbas ir aple Lalkraštinių susivažiavimą.

I.

«Laikraštinių susivažiavimas artinas! Kviečiama visi rašytojai dalyvauti!» Toks šaukimas skambėjo po visus mūsų tautiškus laikraščius jau kelintas mėnuo. Kas svarbiausia, tai kad tame susivažiavime žadėjo dalyvauti ir mūsų «gerbiami svečiai» iš Lietuvos kunigai Tumas ir Alšauskas.

Kaipgi? Juk kaip-kada ir aš surezgu šiokią tokią korespondenciją, tad supratau, jog ir mano «priedermė» tan susivažiavimam nuvykti — nors pasiklausyti, ką kiti šnekės apie mūsų «dykus korespondentus». Važiuoju. Nedėlioj, 27 rugp. pribuvau į Pittston, Pa., kur maniau apsinakvoti pas pažįstamus, o ant rytoiaus jau traukti į Scrantoną.

Susiejau su draugais. Žodis po žodžio, kyšt man viens ir parodo plakatą. Tai buvo prakalbų apskelbimas, kurs sakė, jog tos dienos (27 rugp.) vakare Pittstone kalbės Tumas ir Alšauskas. Hm... dar tą svečių nebuvau nei matęs, nei jų «graudingų» prakalbų girdėjęs, tad gi nusidžiaugiau iš progos, kad galėsiu išgirsti kelis žodžius, kurie išsiveržia iš «tikrai patrijotiškos krutinės»...

Vakare nuėjome pobažnytinėn salėn, kur prakalbos turėjo atsitūti. Žmonių — kaip blėčių avilyj — ir visi žvimbia, kaip bitės Girtų skaičių tai tik toks matematikas, kaip Dzakas, galėtų suskaičiuoti.

— Ššš!

— Ššš...

Ant pagrindų pasilipo kunigas Kaupas.

— Ššš...

Bet tas «ššš» nieko negelbsti: girti parapijonai kad rėkia, tai rėkia.

Kn. Kaupas atidaro susirinkimą:

«Mie! Broliai! Turiu už didelę garbę jums pranešti... You shut up! jog ši vakarą kalbės svečiai, pribuvę iš Lietuvos.... El, tu, shut up! kunigai: Tumas ir Alšauskas, kurie papasakos apie vargus.... shut up, kad sakau! mūsų tėvynės Liet.... Shut up! Čia ne cilikų susirinkimas... čia džentelmonų susirinkimas...»

Toliau nebuvo galima girdėti Kaupo «prakalbos», nes «džentelmonai» taip ėmė užti, jog rodėsi, kad žydai savo «škaloje» poteries kalba.

Užbalgęs savo toklą barbarišką įžangą *Draugo* redaktorius kn. Kaupas pagalios perstatė «gerbiamą kunigą Tumą».

Gi ir puikiai kalba tas Tumas! Chicagoj, sako, «išspaudęs» ašaras davatkomis, o čia, kaip aš gyvas esu, mačiau, kad net sellės «džentelmonų» varvėjo... Tuli sakė, kad degtinė tai darsiui, bet aš gyvai persitikirinau, kad tai nuo susigraudinimo...

Kas gi gali neverkt, jei taip kalba (Pubraukiu, kad skaitytojas įsitėmytų):

«Męs burome suvaržyti... tad męs... kėlėme revoliucijų... Ir męs daug-ką išlaimėjome...»

Girdite? — kunigai buvo revoliucionieriais!... Tik, žinoma, ne tais revoliucionieriais, kurie caro valdžią norėjo iš pamatų išgrauti. Ne! Jie buvo kontr-revoliucionieriais. Vienok Tumas užmiršo pridėti žodį «kontr». O kam jis ir reikalingas? Kas čia supras, kas tas yra «kontr» (counter)? «Džentelmonai» supranta tik tiek, kad revoliucionierius — maištininkas. O prieš ką jis kelia revoliuciją — tai kas kam darbo?

Bet gi kunigai kėlė revoliuciją prieš... revoliucionierius — tikruosius revoliucionierius, — ir todėl jie vadlnasi kontr-revoliucionieriais.

Faktų tam daugybė: jie savo «brolius» šnipukus-kunigus net ir čia, «laisvoje» Amerikoj, turi. Kas gi bent šiandien nežino apie Zakonaitę? Ir ją juk ne socialistas koks norėjo atiduoti budeliams į nagus, bet Romos bažnyčios apaštalas kn. Gadeikis! Kas nežino, kokiais aplinkraščiais visokie «pilotai» ar pralotai prikamšė visus «dievo namus»? Iš keno lupų ėjo Lietuvų dievo Perkūno, anot Šliupo, kulkos ant revoliucionierių galvų? Kas uždarinėjo dangaus duris prieš nabages dušias už «bedleviškų» raštų skaitymą? Kas per išpažintį visu pragaru baugino už kilimą prieš Rusijos valdžią?

Visiems tiems klausimams yra teisingas atsakymas: kunigai! Ir Tumas drįso meluoti prieš apie tris suvirš šimtus žmonių, kad «męs (t. y. kunigai) kėlėme revoliuciją». Kuomet Tumą Michalke-

vičius «ištrėmė» už «darbavimąsi tėvynei», tai visi Lietuvos šiaudavusiai sukėlė triukšmą; ir Tumą nuo «prakeikimo» butų paliuosavę; bet tas «revoliucionierius», kurs drįso (tegu bus ir taip!) kilti prieš carą, neišdrįso pasipriešinti ten kokio ilgaskvernio kvailam užsispyrimui, bet vergiškai pasidavė šios gadynės inkvizitoriaus dekretui.

Mat, kaip doleris (kunigų dievas) leidžia mūsų apaštalam pasidėti sarmatą rusiškai krepšin ir ubagauti su pagelba melo — ubagauti tarpe ty, vienok, žmonų, kurių laisvę jie prakeikė, kuriems pančūs kasdien naujus kaula!

Bet elkime toliaus. Tumas, pasigyres savo revoliucijoniškumu, užsigeidė «tikrai patrijotiškai» papasakoti, kodėl anglų kalba taip išsiplėtojusi yra. Tačiau į tą klausimą vieton Tumo atsakė tulas girtas «džentelmonas». «Kas padarė populiariškiausia anglų kalbą!» klausia Tumas.

«Rymas!» atsakė iš publikos «džentelmonas».

«Tamstos ši kalba taip tinka, kaip šilkinis lopas prie tavo prastų kailinių!» — pastato argumentą Tumas.

«Džentelmonai» birzgia, kaip bitės. Bet Tumas varo savo; jis energiškai ipasakoja, kad visi grįžtų Lietuvon, tik nepasako, kad Rusijos caro valdybose yra Siberija; kad ir be Siberijos darbininkui ten Siberija; jis iškolioja lietuvius, kad šie iš «tėvynės» išnešę visus pinigus, tik nepasako, kad «džentelmonai» daugiau vien «ant mišių» parsiončia, nei kad pati kelionė Amerikon lėšavo; jis prakeikia visus ištautėlius, tik nepasako, kad dauguma Kristaus įpėdinių, lietuviškų kunigų, lietuvių prakaitu statytose bažnyčiose lenkų kalba evangelijas skaito ir lenkų kalba pamokslus sako; jis pasako, kad lietuviai sugrįžę išpirkinėtų nuo ponų dvarus, tik nepasako, kad kunigai atimtų dvarus nuo savo gaspadinių ir atiduotų žmonėms, už kurių pinigus kunigai tų dvarų jau nemažai yra prapirkę; jis sako, kad reikia statyti ku-daugiausia Lietuvoj mokyklų, tik nepasako, kad lietuviai jau jų nemažai pristatė, tik jos liko įrankiu davatkystės, pasidėkavojant tam, kad kunigai draudžia žmonėms apsišviesti, kad kunigai degina progresyviškas knygas ir laikraščius, kaip kad daro ir pats Tumas, ką skaitytojas matys žemiau; ir tokiu būdu palieka tamsybėje Lietuvos kaimiečius, kurie ant galo nenuvokia, jog jų pačių įrengtoji ir užlaikomoji mokyklų turėtų but išguldomas tikrasai mokslas, o ne paklusnybė carui ir mythiškaisi katechizmas.

Tokia logika Tumo «graudingos» prakalbos. Apie Alšausko «prakalbą» nieko negaliu pasakyti: — viskas, ką iš tarpo girtų «džentelmonų» užimo ausis galėjo pagauti, tai tiek, kad išgyrė «Saulę», jos «mokyklas» ir prašė dolerių.

Po visų «ceremonijų» prasidėjo rinkimas aukų; rinko Tumas, rinko Alšauskas, Milukas (nes ir tas čion su kokia-tai «misija» radosi) — ir rinko po kelis kartus: vienas nueina su prašymu «tautos reikalams», tai kitas ateina. O publiką užbovyti sumislyta meškerė — pastatyta parapijinis choras dainuoti, kurs be pertrūkio dainavo apie 6 dainas, nors «džentelmonai» nelabai tereikalavo — plojo mažai. Kunigai, mat, savo bizniui viską moka išnaudoti — net jaunimo gražius balsus; o tiesą pasakius, Pittstono parapijinis choras pusėtinai dainuoja ir reiktų tik pagirti dirigentą Čižauską, jei jis savo sugabumą mokyti choras panaudotų geriems tikslams, bet kuomet duodasi buti įrankiu išnaudojimui mažai ką teismanančių žmonių, tai gaila...

Tokie tai pirmi «įspudžiai» iš mano kelionės.

II.

Panedėlyj, 28 rugp. nuvažiavau į Scrantoną. Laikrašt. susivažiavimas buvo jau atidarytas. Kas man pirmiausia puolė į ausį — tai Dr. Šliupo smarkus užsipuolimas ant kunigų Tumo ir Alšausko. Nors, kaip pirmiau jau visi žinojo, tai tame susiv. turėjo dalyvanti ir pats Tumas su savo «drangu» Alšausku, bet gi susiv. jų nebuvo.

Išsyk mane paėmė džiaugsmas, kad Jonas (Dr. Šl.) į «dvasių» atvirto; bet vėliau iš džiaugsmo stojosi koks tal gailus juokas. Štai kas tuojaus sužinota:

Subatoje, 26 rugp. kunigas Tumas atsilankė pas Šliupą. Kai po «gerbiama svečių», išsyk priimta su visoms sympatijoms. Išleidus į kalbą, Tumas Šliupui štai kokį komplimentą pasakė:

«Jonai, aš tave myliu, kaip žmogų. Bet tavo raštus — *deginu!*»

Tada, esą, Šliupas norėjęs Tumą pertikrinti, kad skirtumas pažiūrų čia neturi buti prikaišiojamas, kad darbavimasis tautai turi but bendras darbas visų.

Ir štai kokį gauna nuo Tumo atsakymą, kurį girdėjau iš paties Šliupo lūpų:

«Aš neatstovauju jokią tautą, — sako Tumas. — *Aš atstovauju Romos bažnyčią — ir viskas kitas turi buti mūsų tik įrankiu, mūsų tarnu. Ir kas ne su mumis — tas prieš mus!*».....

Ką dabar mūsų tautininkai pasakys? Męs, socialistai, jau seniai žinojome ir pasakėme, kad kunigai atstovauja tik Romos bažnyčią. Mus už tai išvadinta šunimis, juodašimėiais ir dar kitaip. Ypatinai Chicagos tautininkai tą visą darė. Jie ant rankų nešiojo Romos atstovus. *Ir dabar tautininkai pasilieka tikras juodašimėiais, suviliotais lietuviškos liaudies — išjamomis, kuriems nėra nuo šio laiko vietos lietuvių judėjime! Dar daugiau. Jie pasilieka rėmėjais siurblių, kurie siurbia dolerius, aplietus lietuvišku prakaitu ir krauju, o kurie ve doleriai nueis ant naudos retėžių fabrikai, Romos bažnyčiai!*

Kad dar tik to, broliai darbininkai, pakaktų. Kur tau! Mūsų tikrieji juodašimėiai, jei jiems ne permažas toks vardas, dar sumanė mūsų, lietuvių socialistų, užlaikomą laikraštį *Kovą išnaikinti*, kad tokiu būdu jie paskui galėtų ramiai varyti savo juodašimtišką darbą, žvejoti žuvis, pavidale dolerių, sudrumstam vandenį.

Pora saveičių atgal aplaikiau laišką iš Chicagos, kuris pranešė, jog darosi tautininkų «partija» *Kovą* teisman patraukti. Netikėjau! Bet, atsilankęs laikrašt susivažiavimam, gavau savo ausim išgirsti tą, kam netikėjau. Vienas iš tosios gaujos, dantistas Zimontas, štai ką atrašė į laikr. susivažiavimą:

«*Kova* ir *Keleivis* — juodašimtiški laikraščiai. Juos patraukite teisman. Nepriimkite į Laikrašt. Sąjungą. Nepripažinkite už laikraščius. Nesijuntinėkite laikraščių mainais etc.»...

Facilis est descensus Averno! — Į pragarą kelias lengvas! Ir žengia juo mūsų juodašimėiai — nes tik ten jiems ir vieta.

Ar dabar Širvydas reikalavo nuo laikraštinių susivažiavimo, kad šis pasiteisintų iš tos konspiracijos, kuri buvo sumanyta ant darbininkų laikraščio gyvasties? Vertėtų..., nes nuo LSS. susivažiavimo reikalavo, kad tas (susiv.) pasiteisintų prieš Širvydą iš Smelstoriaus «konspiracijos» ant Susivienijimo, nors Smelst. nei raportas netapo priimtas.

Tai tokie žmonės atstovauja lietuvių reikalus; tai tokiems žmonėms pavesta mūsų tautos likimas; tai tokie žmonės siūlo lietuvių darbininkui išganymą!!!

Tumas pasakė, ką jis atstovauja. Jis nenorėjo pasilikti veidmainiu ir vyliugiu lietuvių visu savo buvimo laiku Amerikoje. Jis pats nuplėšė sau maską. Bet tautininkai to nepadarė; jie slapto mis stengėsi užsmaugti darbininkišką judėjimą. Bet prilipo ožys liepto galą. Laikas parodė, su kuo turi reikalą lietuviškas proletarijatas. Ir jis, pažinęs savo naują priešą, žinos, su kuo į kovą stoti.

J. Stasiulevičius.

Draugija gali apsieiti be josios inteligentiškųjų valkatų-dykdauonių — josios teisdarių, advokatų, valstybinių velkėjų, politikierių, detektivių, be kareivių ir be kunigų; bet be darbininko jokiū būdu negali apsieiti.

Iš kur imasi pelnas?

Parašė P. Kovas.

V.

Darbininko alga, kaip žinoma, yra ta pinigų suma, kurią gauna darbininkas už atliktą darbą. Tatai yra, kaip paprastai manoma, darbo kaina. Kaina gi kokio-nors prekio yra ne kas kita, kaip pinigų formoje išreikštoji vertybė. Kiekvieno prekio vertybę galima išreikšti bent-kokiu kitu prekiu. Pavyzdžiui, stalias gali buti vertas 3 kedžių, 4 skrybelių, 2 batų porų, 20 svarų tabako ir tt. Taip-pat galima prekio vertybę išreikšti pinigais; pav., stalias yra vertas 10 rub. Šiame pastarame atsitikime turime stalo kainą.

Taigi, kadangi žodis «kaina» reiškia vistiek, ką «pinigais išreikšta vertybė», tai darbininko alga, jeigu ji yra «darbo kaina», turi reikšti «pinigais išreikštoji vertybė».

Tačiau mes matėme, kad pati vertybė yra ne kas kita, kaip darbas. Ne kiekvienas darbas yra vertybė, bet kiekviena vertybė yra darbas. — Bet, jeigu taip, tai darbas negali juk turėti dar kokią-ten kitą vertybę, ir pasakymai «pinigais išreikštoji darbo vertybė» arba tiesiog «darbo vertybė» — yra grynai nesąmoningi pasakymai. Jie taip-pat neturi jokios prasmės, kaip kad: vertybės vertybė, darbo darbas ir panašūs.

Aišku, kad darbininko alga negali būti darbo kaina. Paviršutiniškoji labai prasiplatinusioji nuomonė, kaip matome, yra klaidinga. Tačiau pažvelgkime, kas slepiasi po klaidinguoju tos nuomonės paviršium: kokį tikrąjį dalyką stovį ji nori išreikšti?

Tuo tikslu daleiskime, kad ta nuomonė sako tai, kas yra tikrenybėje (ištiesų). [Reikia nurodyti, kad mokslo plėtojimesi šitoks tyrinėjimo kelias yra ne naujiena. Atpenč, mokslas visuomet žengia, pradėdamas nuo klaidingų nuomonių ir supratimų, kolei prieina prie tiesos. Pavyzdžiui, astronomai pradėjo savo tyrinėjimus, manydami, kad žemė stovi ant vietos]. Taigi, daleiskime, kad darbininko alga yra ištiesų pinigais išreikštoji «darbo vertybė». Nuo ko priklauso šitos vertybės didumas? Žinoma, nuo to pat, nuo ko ir kiekvienos kitos vertybės didumas: nuo visuomeniškai reikalingojo jos pagaminimui darbo. Tokiu būdu, «darbo vertybė» yra tokia darbo suma, kuri yra visuomeniškai reikalinga darbo pagaminimui.

Pritaikant tai prie mūsų pavyzdžio, klausiamo: koks-gi darbas yra reikalingas, idant pagaminus marškinių darbininko darbą? Atsakyti nesunku. Darbininkas negali dirbti, jeigu neturi kuo užsilaikyti save: maisto, rubų, buto ir kitokių gyvenimo reikmenų. Todėl tasai darbas, kuris pagamina darbininko gyvenimo reikmenis, ir yra tasai reikalingasai darbas, kuris išreiškia darbininko darbo vertybę.

Taip protavo didieji Markso pranokėjai politiškojoje ekonomijoje. Jie sakydavo, kad «darbo vertybė» yra lygi vertybei tų gyvenimo reikmenų, kuriuos turi suvartoti darbininkas. Geriaus prisizlurėjęs, tačiau, pamatai, kad šitas protavimas yra ne gana gilus.

Nes — *ku-gi padaro šitų gyvenimo reikmenų suvartojimas? Anaiptol ne darbas, o tik gabumą dirbti, darbo pajiegą. Jeigu marškinių darbininkas pavalgo, apsirėdo, pasilsis, tai jisai turi pajiegą dirbti marškinius; ar jisai ištiesų dirbs, tatai yra kitas klausimas. Taigi, iš gyvenimo reikmenų suvartojimo atsiranda ne darbas, bet darbo pajiega. Todėl jų vertybė yra lygi ne «darbo vertybei», bet darbo pajiegos vertybei. Tokiu būdu, surandame tikrą prasmę, kuri slėpėsi po anuo nesąmoninguoju pasakymu.*

Darbininko alga yra darbo pajiegos kaina, t.y. pinigais išreikštoji darbininko pragyvenimo reikmenų vertybė. O ši pastaroji

vėl yra ne kas kita, kaip to darbo suma, kuri yra visuomeniškai reikalinga tų reikmenų pagaminimui. Ant šitos vertybės pamato darbininko alga (ta, kurią darbininkas ištiesų gauna) gali daugiaus ar mažiaus nusvirtinti vieną arba kitą pusę, vadinasi, gali būti didesnė arba mažesnė, žiurint, koks yra sątikis tarp darbo pajiegų pareikalavimo ir pasiūlymo: juo daugiaus darbo pajiegų siūloma kapitalistams, tuo pigiaus jie perka jas; priešingai: juo daugiaus darbo pajiegų kapitalistams reikia, tuo brangiaus jiems priscina už jasias mokėti.

Kapitalistas perka iš darbininko ne darbą, bet darbo pajiegą. Drauge su mašinomis, žaliaja medžiaga ir tt. jisai suvartoja jąją produkcijoje (išdirbime). Darbo pajiegos suvartojimas yra darbas, kuris gamina vertybę. Bet kur yra pasakyta, kad darbo pajiegos pagaminimoji vertybė turi būtinauti lygi tai vertybei, kuri tapo už ją užmokėta? Paprastai esti taip, kad pirmoji vertybė nuolatos pervažiija antrąją. Kad kasdieną pagaminus (atnaujinus) savo pajiegas, darbininkas anaiptol nereikalauja vertybės tokio-pat didumo, kaip ta, kurią jisai kasdien gali padaryti ir ištiesų padaro.

Šituo mūsų tyrinėjimo rezultatu mes galime dabar pasinaudoti, kad priešus prie galo pradėtame prekio vertybės ir jo pagaminimo kaštų palyginime. Dabar mums apsirėškia žymus skirtumas tarp tųdviejų dalykų. Prie pagaminimo kaštų priklauso darbininko alga; prekio vertybėje-gi jos vietą užima darbas, kurį adieka darbininkas (masų pavyzdyje) — marškinių fabrikoje. Ir mes matėme, jogei darbas yra didesnis, negu alga. Taigi, *prekio vertybė yra didesnė, negu jo pagaminimo kaštai.*

Tokiu būdu, mes galų-gale išrišome mūsų uždavinį. Fabrikantas gali parduoti prekę vaizbininkui pirkliui už tokią kainą, kuri yra žemesnė, negu jo vertybė, bet vis dėlto augštesnė, negu jo pagaminimo kaštai. Pirklys gali parduoti prekę už tiek kiek jisai yra vertas; ir juodu abu padaro pelną, net ir kuomet vartotojas moka už prekę sulyg jojo vertybes. Ne vaizboje (pirklyboje) atsiranda pelnas iš lupimo vartotojų, bet prekių išdirbime iš *išnaudojimo darbininkų.*

Žinoma, ne visas pelnas tenka fabrikantams ir pirkliams; dalį jo turi jie atiduoti kitiems kapitalistams pavidale rentų, palūkių, dividendų ir tt. Priimta vadinti pelnu, tačiau, tiktai ta darbininkui neapmokėtosis vertybės dalis, kuri paliieka fabrikantų ir pirklių rankose. Idant pažymėjus visą tą neapmokėtąją vertybę, Marksas davė jai vardą «*pridedamoji vertybė*».

(Pabaiga)

SOCIJALIZMO TRUPINIAI.

XIII. Ar socializmo laikuose nebus dirbančiosios liaudies išnaudojimo?

Daugelis mano, jog socializmo laikuose galės būti išnaudojimas darbo liaudies per tai, kad visos išdirbystės bus valžios rankose; sako, pastaroji galėsianti imti sau pelną. Kaip parėmimą tam išvadžiojimui, socialistų priešai priveda tą: šiandien valdžia paima iš savo rankas tulas pramonijos šakas, pav., gelžkelius, krasą, išdirbystę ir pardavinėjamą tabako, degtinės ir tt.; ir, sako, valdžia išnaudoja tose pramonijose dirbančius darbininkus.

Tas tiesa, kad ten išnaudojama darbininkai, bet mes turime atminti, kad tai dar nėra socializmu tas, jog dabartinės valdžios paima iš savo rankas tulas išdirbystės šakas. Ypatinai turime pažymėti, kad dabartinės valdžios nori padaryti sau pelną iš jų rankose esančių pramonijos šakų, kaip ir kapitalistai. Socializmo laikuose gi pramonija nebus sunaudojama dėl padarymo kam-nors pelno, bet tiktai dėl pagaminimo draugijai reikalingų dalykų. Taip va, dabartinės valdžios, turinčios šalies gelžkelius savo ran-

kose, stengiasi visada padaryti pilną iš to; o socializmo laikuose jie bus naudojami tikrai atlikimui draugijai reikalingų patarnavimų. Valdžia savo gelžkelio darbininkams stengiasi kuo-mažiau atlyginti už jų atliktą darbą, idant valdžiai liktų didesnis pelnas. Socializmo gi laikuose gelžkelio darbininkams bus atmokama pilna jų darbo vertė. Taigi, kaip matoma, tai šiuose laikuose tulį valdžių savininkystė ant kai-kurių išdirbystės šakų nieko bendro neturi su socializmu.

Bet čion musų gali paklausti: kodėl gi socialistai taip labai remia pramonijos perdavimą iš privatiškų rankų į valdžios rankas, ar tai tuomi jie nesutinka, kad darbininkai būtų išnaudojami per valdžias?

Tas tiesa, kad socialistai remia nacionalizaciją (perėmimą visų išdirbystės šakų į valdžios rankas). Ypatinai tą remia, taip vadinamieji, dešinieji arba valstybiniai socialistai. Nors tame yra savo blogiosios pusės, dėlei kurių kairieji, arba marksistai socialistai atsisako nuo rėmimo nacionalizacijos, vienok nėra pamato užmetimui, buk socialistai remia darbininkų išnaudojimą, nes darbininkus labiau išnaudoja kompanijos ir abelnai privatiškos pramonijos, negu valdžia. Todėl geriau, iš dalies, yra, kad pramonijos savininku būtų valstybė, kuri paprastai mažiau išnaudoja darbininkus.

Socializmo laikuose pramonija bus valdžios rankose, bet tai bus visai ne valstybinė monopolija (išimtina nuosavybė), su kurios pagalba dabartinės valdžios išnaudoja darbininkus. Tąsyk pramonijos įrankiai bus visuomenės rankose, ir jais bus vientik atliekama reikalingi visuomenei patarnavimai.

L. F. d' M.-R.

APŽVALGA.

N21 *Laisvės* tilpo gana charakteristiškas J. Kuolo feljetonas „Perdaug ubagų“. Tarp ko kito ten pasakyta:

„Po Amerikos lietuvių kolonijas vis tankiau ir tankiau pradėjo lankytis ubagai, kurie gali būt pavadinti dvasiškais ubagais arba inteligentiškais ubagais, kreivoj to žodžio prasmė. Jie nerenka miltų ir duonos abrakų, o vien tik dolerius.

Kad jau lenktynės, tai lenktynės ir ubagų kliasos; greitai akliedži, šlubieji ir kiti nesveiki ubagai visai negalės atlaikyti konkurencijos prieš naujosios gadynės ubagus, nuo kurių Amerikos lietuviai priversti bus koku-nors būdu apsiginti.

Tik vienas keistumas, kad atkeliaujanti į Ameriką ubagai yra vis atgaleiviškesni: pirma važiavo pirmieviai, paskui — tautininkai, dabar — net kunigai. Nenusistebėkite, jei kada nors prisileis perskaiyt: „Didžiausios prakalbos! Kalbės Utė nos uredninkas ir rinks aukas Lietuvos kulturiškiems reikams“. Juk jau prie to arti.“

* * *

Pati *Žvaigždė* parodo, kad francuzai veja dievus lauk iš savo krašto. Tula Pranaičiūtė Julė, kunigo ex-gaspadinė, *Ž-dyje* aprašo, kaip francuzai yra atšalę savo kat. tikėjime. Čia pridedame tos davatkos žodžius apie dievo kūno šventės apeigas garsioje Notre Dame katedroje, Paryžiuje, ir apie katalikų užkietėjimą:

„Bažnyčia beveik tuščia tokioje dienoje ir pačiam Paryžiaus arcivyskupui dalyvaujant; kad taip Philadelphiajioje, New Yorke ar kitur Amerikos katedrose panašiose dėtose, tai net sienos braškėtų nuo žmonių krušos, čia, katalikiškoje šalyje, bažnyčia tuščia. Didelė maldūniamio nepagudonė pamaldų laike. Einant su švenčiausiu vienu šonu, kitame turistai (ke-

liauninkai), katalikai ir nekatalikai vaikščioja sau, kaip po koki muzejų, galvas užverte, kritikuodami viską. Šalinėse navose (aslose) kedės-klauptuvai sukrauti vieni ant kitų. Dar 7 metai atgal, kaip toje pačioje katedroje buvo ant mišparų, už sėdynę reikėjo mokėti 10 centimų (2^c) ir tuomet per mišparus paprastą nedėdienį buvo daugiau žmonių, negu šiandien per sumą dievo kūno šventėje. Dabar sėdynės visiems uždyką, bet ir tų nėra kam užimti.

„Altorėliai labai šykščiai kviekomis padabinti, kiti beveik pliki. Rasi paryžiečiai visas kvietkas sunaudoję savo žolynų sventei, kuri užsibaigė nedėdieny per devintines.“

* * *

Žemaičių Seminarija, kaip ir visos dvasiškos seminarijos, vis da pasilieka vidurinių (tamsiųjų) amžių mokslo įstaiga. Da ir dabar toje seminarijoje nemelaširdingai stelbiama ne tik tai laisvas auklėtinų protavimas, bet ir tokie nekalti apsišėikimai, kaip blaivybės ratelis tarp klierikų. Rodos, seminarijos administracija vien remti privalėtų tokius apsišėikimus, kaipo tikrai dorus dalykus. Juk ir pačios kunigijos autoritetas būtų didesnis, jeigu kunigai būtų blaivūs. Bet štai rašo *Liet. Žinios* apie prismaugimą blaivininkų klierikų ratelio Žemaičių Seminarijoje:

„Nuo 1909 metų čia gyvuoja klierikų-blaivininkų ratelis. 1909—10 mokslo metais jis, galima sakyti, bujojo, nes klierikai-blaivininkai susirinkdavo laikas nuo laiko, nors ir po priežiūra kun. inspektoriaus, skaitydavo referatus ir kalbėdavo apie blaivybės reikalus. Praėjusiais gi 1910—11 metais seminarijos administracija teleido blaivininkams susirinkti vos vieną kartą. Ką-tik ratelis sūskubo išrinkti valdybą, o referatų nebebuvo kada skaityti, nes maža laiko tebuvo paskirta susirinkimui, reikėjo išsiskirstyti. Šį pavasarį blaivininkai norėjo susirinkti, kad išsirus nors valdybą kitiems metams, bet seminarijos administracija nežinia dėlko neleido. Taip kad dabar blaivininkų ratelis kaip ir išgriautas — senoji valdyba atsisakė, nauja nebeišrinkta, susirinkti nebeleidžiama ir daryk tu žmogus, ką daras! Ką-gi blogo, rodos, gali padaryti blaivininkų susirinkimas ir tai po priežiūra kn. inspektoriaus, o vienok ir tas paoringa. Dvasiškiei, matomai, bijo, kad tie jaunuoliai, dar kiurai neperimti klerikalizmo dvasios ir turinti šiek-tiek dar grynojo idealizmo, nepasmerktų galutinai kai-kurių taip guodojamą Bacho skystymą.“

Taigi doros mokytojai bijosi, kad jų auklėtiniai netaptų perdaug dorais; kad netaptų doresniais už pačius mokytojus. Kelsta „Kristaus vynyčioje“ konkurencija.

AMERIKA.

Socializmas — pavojus vaglms.

Duquoin, Ill. Senatorius Lorimer, plačiai žinomas Chicagos sukėius, papirkėjas ir parsidavėlis, savo prakalboje pasakė, jog jis yra priešingas socializmui todėl, kad socializmas stato į pavojų dabartines Amerikos politiškas įstaigas.

Teisybę Lorimer pasakė: socializmas yra pavojumi dabartinėms šalies įstaigoms, kuriose sėdi žmonės, kaip Lorimer; socializmas neužkenčia įstaigų, užlaikomų vien tam, kad kapitalistai ir jųjų šuneliai politikieriai lengviau galėtų išnaudoti ir persekioti liaudį; socializmas neužkenčia vagių.

Wall Street'as atsibunda

New York. Štai ką skaitome Wall Street'o kapitalistų žurnale «Magazine of Wall Street»:

«Daiktai, kurie mus gąsdina, yra daugiausia tie, kurių mes nežinome. Jeigu jūs pasirūpinsite sužinoti, ką socialistas mėgina daryti, tai jūs persitikrinsite, kad jie jokiū būdu nėra kenksmingais žmonėmis... Galės atsitikti taip, kad civilizacija žengs pirmyn maž-daug tuo keliu, kurį nurodo socialistai... Socializmas turi atlikti savo darbą ir tas darbas galų-gale pasirodys esąs ne griaušančiu, bet budavojančiu ir tvoriančiu darbu».

Tai gi ir Wall Street'o sukčiai ir kortų lošėjai pradeda suprasti, kad socializmas yra žmonijos išgelbėjimu. Ir suprantama, kad, jeigu Wall Street'o «gambleriai» mokėtų žmoniškai pragyventi be savo suktybių, tai dauguma jų pamestų jas. Jie permato, kad socializmo laikuose galima bus be apgavysčių žmoniškai pragyventi, ramiai sau padirbus kokias 4 valandas į dieną.

Kapitalistai užnuodija 250,000 vaikų.

Chicago. Dr. Rutherford, maistų specialistas, redaktorius vieno maistų žurnalo, yra ištyręs 1,120 vaikų mirčių ir 26,582 vaikų susirgimus, paėjusius nuo valgymo saldumynų, gėrymo sodės, pieno ir vartojimo valgymui ir gėrimui kitų daiktų, kuriuose yra nuodingi priemaisai, kaip tai: sacharinas, anglių smala, sodos benzoatas, borakso rūgštis ir tt.

Jis sprendžia, kad abelnai 1910 m. mirė apie 250,000 vaikų iš priežasties užnuodytų maistų ir saldumynų. Visi gi tie nuodijimai yra kapitalistų daromi dėl uždarbio; jie, pridėdami nuodingų priemaisų į netikusius sugedusius maistus, padaro tuos maistus gražiai išrodančiais ir nedvokiančiais.

UŽRUBEŽIS.

DELEI MOROKO.

Berlyno įtekmingas laikraštis «Lokal Anzeiger» sako, buk Vokietija nenorinti karės su Francija ir sutinkanti atiduoti Francijai Moroko ant valios, bile tik Vokietija būtų užtikrinta, kad jos piliečiai ir pramonininkai nebutų francuzų skriaudžiami Morokoje.

Bet iš kitų šaltinių žinoma, kad Vokietija nemano taip jau nusileisti prieš Franciją. Štai Vokietija daro laivyno manevrus, kuriuose dalyvauja beveik visi Vokietijos kariški laivai; mobilizuoja oro laivyną ir nori sukelti vaidus tarp Anglijos ir Francijos, taip kad pastaroji negalėtų turėti Anglijos sau už talkininkę, užsidegus karei tarp Vokietijos ir Francijos.

Francija taip-pat neužsitiki geriams Vokietijos norams ir daro kariumenės manevrus. Dabar 30 000 suvirš kareivių eina manevruodami linkui Vokietijos rubežiaus. Savo

orlaivių laivyną Francuzija irgi mobilizuoja.

Francuzai, kurie turėjo pasidėję pinigus Vokietijos bankose, dabar skubina atsiimti. Vokietijos liaudis išgąstauja karės ir atsiima pinigus iš bankų. Valdininkai ramina, kad nėra jokio karės pavojaus, tačiau liaudis netiki.

MEXICO.

Valdiška kariumenė užpuolė ant revoliucijonieriaus Zapatos kareivių ir užmušė 50 žmonių. Valdiška kariumenė dabar yra apsupusi Zapatą ir jo likusius kariauninkus kalnuose ir tikisi juos suimti.

Anarchistiški revoliucijonieriai po vadovystė Magono telkiasi užimti miestą Jaurez. Jie turi didelį sądėlį dinamito ir bombų.

Jeigu valdžia juos suims, tai jie bus teisiami ne kaip revoliucijonieriai, bet kaip paprasti galvažudžiai ir plėšikai.

Valdžia tariasi atimti pusę žemės nuo didžiųjų dvarponių ir padalinti ją tarp darbininkų ir biednų mažazemių ukininkų. Priegtam, ketina paskirti \$500,000 iškasimui šulinų, kurių vandeniu galima būtų laistyti sausose vietose žemė. Tuomi manoma pagerinti liaudies buvį, kurios didelė dalis dabar ar badauja ar tik nuo bado ginasi. Valdžia tikisi, kad, pasigerinus liaudies buviui, pasiliautų ir tie nuolatiniai maištai bei revoliucijėlės, kurios dabar pritraukia alkanus žmones.

Madero apsiėmė būti progresiviškos partijos kandidatu į Mexico prezidentą. Jis nelabai liaudies mylimas. Buvo keli atsitikimai, kad į jį akmenimis mėtyta, pasirodžius jam kur ant gatvės.

PERSIJA.

Valdiška kariumenė, susirėmus su sukilėliais, išguitojo Sacho užtarytojais, užmušė pastarųjų 500 ir daugelį suėmė. Visos sukilėlių kanuolės pasiliko valdiškos kariumenės rankose. Patsai sukilėlių vadas Arshad-ed Dowleh tapo paimtas, kaipo belaisvis, ir, kaip dabar pranešama, jau nužudytas. Desėtkas dienų atgal susirėmime tarp sukilėlių ir valdiškos kariumenės 100 sukilėlių raitelių užmušta ir daugelis sužeista.

CHINIJ A.

Plėčiai išsiliejusi upė Yang prigirdė 10,000 žmonių ir sunaikino labai daug javų, besirandančių laukuose. Iš priežasties to patvinimo, neteko duonos 1,000,000 suvirš chiniečių.

Chiniečiai apygardoje Szechuan, vakarinėj Chinijoje, sukėlė nemažą maištą prieš Chinijos valdžią už tai, kad užmėnytasai geležinkelis (iš vidurinės Chinijos į vakarinę) bus vedamas už pasiekolintus nuo kitų tautų pinigus. Tas maištas, vienok, kaip ir daugelis maištų Chinijoje, yra, iš kitos pusės, pasipriešinimu prieš dabartinę karaliaujančią šeimyną, kuri paeina iš Mandžų genties, iš Mandžurijos.

INDIJA.

Anglijos karalius Jurgis V rengiasi važiuoti į Indiją,

idant dalyvauti Durbar šventėje, laike kurios jis bus Indijos gyventojų viešai apšauktas už jų valdoną-imperatorių. Jis ketina viešėti Indijoj ištisą mėnesį. Kelionė ir tos vaisės karaliaus su jo didžiunais lėšuotų apie \$100,000,000. O tos lėšos turėtų but padengtos pačių Indijos gyventojų.

Gyventojai protestuoja prieš atsilankymą to svečio, nurodydami, kad geriau būtų tą \$100,000,000 paskirti pašalpai daugybei badaujančiųjų ir sustabdymui choleros ir kitų baisių ligų, nuolat siaudžiančių Indijoj.

Sako, Anglijos karaliui, labiau rupi blizgučiai tuščios didybės, negu palengvinimas baiesaus skurdo ir nelaimių, kuriuos neša Indijos gyventojai po Anglijos išnaudojimo jungu.

DARBININKŲ GYVENIMAS.

WASHINGTON. Mašinistų unijos prezidentu tapo išrinktas socialistas Johnson. Iš to išrinkimo pasirodo, kad unijos pradeda labiau užsitikėti socialistams, kaip tikriems darbininkų apgynėjams. Unijoms jau įkirėjo Amerikos Darbo Federacijos politika, kurią vedė Gompers ir jam panašūs bailiai, kurie, besitaikydami su kapitalistais, nešė darbininkams blėdį, ir padėjo darbininkams ne vieną kovą pralaimėti.

Mašinistų unija išrinko Johnsoną prezidentu, idant jis ją vestų kovoje netiktai ant ekonominio, bet ir ant politiško lauko. Ligšiol, mat, unijos menkai tesirupindavo politiška kova prieš visų išnaudojimų pamatą — kapitalizmą. Dažnai išrodydavo, tarytum viena ar kita unija kovoja tik su koku-tai darbdaviu; ir balsavo sau už kapitalistų kandidatus į įvairius urėdus. Paskiaus gi darbininkų išrinkti urėdininkai smaugė darbininkus, persekiojo unijas.

Pradedu unijos susiprasti, kad darbininkų išnaudojimo yra ne vienas ar kitas kokis ten negeras darbdavis, bet visa kapitalistiška sistema, su kuria tai ir reikia kovoti.

LOS ANGELES, Cal. 4 rugsėjo, Darbo Dienoj, visos vyrų unijos ir kai-kurios moterų unijos laikė didelę parodą su demonstracija prieš išvogimą brolių McNamarų iš Indianos valstijos. Parodoje dalyvavo 20,000 ypatų. Ji ėjo pro kalėjimą, kur yra uždaryti broliai McNamaros, keli socialistai ir keli Mexico revoliucionieriai. Kaliniams nebuvo daleista žiurėti per langus į demonstruojančių darbininkų miną, idant darbininkai, pamatę darbo vadovų veidus, nesukeltų riaušių iš užuojautos jiems. Pasta rieji vien girdėti tegalėjo, kaip darbo žmonių minia dainavo marselietę ir šaukė atmouyti detektivui Burn'sui, gen. Otis'ui, savininkams Triangle siuvėjų dirbtuvės (ku šimet pavasarį sudegė 145 merginos) ir kitiems darbo žmonių niekadėjams.

Toji paroda-demonstracija nebuvo išreiškimu triumfo, džiaugsmo iš priežasties pergalės — ji buvo tik parodymas, kad darbininkai išvieno stos į atvirą žiaurią kovą prieš kapitalistus, jeigu šie užsimanys savo suokalbį ant McNamarų gyvasties privesti prie pasekmių.

IŠ DRAUGIJŲ GYVENIMO.

Argentina, Piet. Amer. Socialistai Argentinioj žiauriai persekiojami. 1910 m., laike šimtmetinių sukaktu-

vių nuo Argentinos pasiliuosavimo iš-po Ispanijos jungo, policija, studentai ir minia suardė redakciją socialistų laikraščio La Vanguardia; sunaikino visus socialistų ir pažangiųjų darbininkų knygynus, tame skaitliuje ir knygyną rusų social demokratiškos organizacijos Avangard.

Laisvės žodžio ir susirinkimo socialistams kaip ir nėra. Norint susirinkti ar prakalbas laikyti, reikia pasiprašyti policijos už desėtko dienų išanksto, bet ir tai tankiai nedaleidžiama. O jeig ir daleidžia, tai paskui išvaiko.

K O R E S P O N D E N C I J O S .

CHICAGO, Ill. Žinomas veikėjas drg. Žagaras išvažiavo į Europą.

Schutz Grove atsibuvo lietuvių ir latvių socialistų gegužinė. Žmonių apsciai suvažiavo — vis tai darbo ir vargo žmoneliai — kad ant valandelės pakvėpuoti tyru oru ir draugiškai pasikalbėti.

Latvių ir lietuvių darbininkų chorai sudainavo keliatą dainų. Visi smagiai praleido laiką. Iš šalies žiurint, kiekvienam darėsi smagu, matant, kaip dviejų tautų darbininkai atbunda ir kalbasi apie savo organizacijas ir laikraščius. Gryno pelno nuo surengimo lieka į porą šimtų dolerių. Noras yra ant kitos vasaros parengti bendrą, milžinišką kelių tautų soc. org. presos (spaudos) pikniką.

Lietuvių socialistų choras ir agitacijos komitetas rengia kas subatą po 3 ir 4 prakalbas ant gatvių. Šimtai žmonių susirenka ir ramiai klausosi kalbėtojų. Tas labai nepatinka mūsų pirmieviams ir klerikalizmo sėbrams. „Pirmieviai patrijotai“, pamatę socialistų kalbėtojus, išjuokia juos ir apdovanoja visokiais dailiais žodžiais. Kunigai gi šaukia policiją ir patįs pradeda areštuoti kalbėtojus.

R e p u s .

DETROIT, Mich. F. Grazys, „Vien. Liet.“ korespondentas, ardytojas 157 socialistų kuopos, tapo suareštuotas ir gavo užsimokėti 25 dol. už tykojimą įlįsti per langą pas vieną merginą. Tas atsitikimas buvo pagarsintas angliškame laikraštyje „Detroit News“. Čia yra daug tokių lietuvių, kurie lando per langus pas merginas. Mat, dar nepameta savo papročio, atsivežto iš Lietuvos — landyti per klėčių ir kamary langus.

F. Š u g z d u k s .

SCRANTON, Pa. Auditorium salėj laikraštiniškai laikė po trumpą prakalbą. Iš tautininkų prakalbų matėsi, kad jiems sąžinė kà tokio kužda: tik nei vienas nedrįso pasakyti savo «griekų».

Kalbėtojais buvo: Dr. Šliupas, J. Vanagaitis, J.O. Sirvydas, J.J. Hertmanavičius, A. Žymontas («Kovos» adm.) ir V.K. Ručkauskas. Paminėtina, kad Šliupas atgavęs «seną dvasią», pusėtinai užteikė Tumui ir Olšauskui. Žymontas

taip-pat. O kiti apart Račkausko, kuris vien sakė, kad ne Lietuvai (! Stas) aukauti, bet sau čia Amerikoj ir statyti svetaines ir tt, nupasakojo, ką mokėjo, visai neužkliudydami švelnių kunigiškų jausmų. Vanagaitis kalbėjo apie Prusų Lietuvą; kaipo patrijotiškai, kalbėjo neblogai.

J. S t a s i u l e v i č i u s.

BELETRISTIKA.

Despotams.

TURTINGI bėduolių žmonių rankomis,
Jų triusą jūs mokat žarstyti...
Ginkluoti durtuvais, kardais, kulkomis—
Be baimės juos gali žudyti!

Ir kas jums išalkęs vargdienis žmogus?

Jo laimė? — Nesąmonės vienos!

Lėbaukit, nes laikas — jūs žinot — brangus

Lai neslenka veltui jūsų dienos.

Lėbaukit! nors liaudį kamuoja vargai—

Jos verksmo gailaus juk nematot...

Jūs vyno, lošimo, haremų draugai!...

Jūs liaudį į badą pastatot...

Lėbaukit!... jūs kerštą sulaukste už tai...

Jis rustus... Juokų nepažįsta...

Surinkęs visus jis nusiųs jus tenai,

Iš kur jau nei vienas negrįžta...

S t. S t r a z d a s.

VALKATA.

Mesk!... mesk akmeniu į jį! Kam nesudavei jam? Jis valkata, žmogžudys; jis darko, užmuša, apiplėšia, išgudina!... Mušt!

Valkata bėgo į artimus krumus. Jam pro galvą švilpė akmenys, pagaliai: metė kas kuom turėjo. Jis benamis, bespėkis. Veidas jo liesas, neskustas; drabužiai apaugę purvais, supuvę, suplyšę; korpės iškrypusios. Iš-po sulužusios skrybelės kabo ilgi susivėlę plaukai. Visas panašus į kokią tai baidyklę ar į giltinę. Niekas į jį dailiai neprakalbėjo, niekas neramino. Visas jo turtas — gyvastis.

Įbėgęs į krumus, prigulė ant žolės. Varpai skambino ant vakarinių pamaldų. Žmonės ėjo į bažnyčią. Valkata pamislėjo apie praitį ir sudrebėjo... Kitados buvo ir jis laimingas; bažnyčioje eidavo pirmas, išeidavo iš jos paskutinis. Darbe niekas jo nepralenkdavo; užveizda jį mylėjo; guodojo jį kunigas. Unijų ir kitokių organizacijų jam nereikėjo.

Bet paskui užėjo bedarbė, skatikai išėjo. Jo šeimyna — ketvertas vaikų ir moteris — badavo; iš skausmo živūrė ant jų negalėjo, ir apleido. Apleido toj valandoj, kada gimė penktas kudikis. Nuo tos dienos valkata pastojo.

Subatos vakaras. Nuilsęs, lėtais žingsniais, ėjo namo

darbininkas su savaitės alga pas savo šeimyną. Buvo labai nuilsęs, ėjo ir klupo. Krumuose pasislėpęs valkata tykojo užmušti beprisiartinantį darbininką. Ir štai, staiga nelaimingo darbininko galvoj suskambėjo, akyse pasirodė kibirkštys... griuvo negyvas. Valkata su kruvinomis rankomis triušė apie jį.

Nedėldienio rytas. Varpai dievuotais garsais šaukė ant mišių. Valkata su dviem skylėm krutinėj mirštantis voliujosi ant samanų. Kraujas sriove bėga, musės epiečiais sukasi apie jį.

J o n a s R e d a.

SĄJUNGOS REIKALAI.

LSS. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

141) Ad-jiai pranešta, kad (sulyg P. K-to tar. 13) jis didesnių paskolų kaip \$100.00 negali užtraukti be P. K-to pritarimo ir, darant paskolą, visada turi but pažymėta, kada ji turi but sugražinta.

142) S.T.K. K-jai pranešta, kad (sulyg P. K-to tar. 14) ji turi daugiau atidos atkreipti į S-gos išmokamus pinigus.

143) L. L kuopai pranešta, kad jos įnešimas, idant visi atsakymai butų duodami per organą, tapo (sulyg P. K-to tar. 15) atmestas.

144) Ad-jai pranešta, kad (sulyg V. K-to tar. 1) LSS. kuopoms galima siųsti literaturą tik tuomet, kada jos užsimoka išanksto.

145) Ad-jai pranešta, kad (sulyg V. K-to tar. 2) kiekviename «Kovos» numeryje turi but garsinama Moks. Pas. Ratelio Centro viršininkų adresai.

146) S. T. K. K-jai pranešta, kad (sulyg P. K-to tar. 18) ji pasirupintų išreikalauti kauciją nuo Ad-riaus.

147) Sulyg P. K-to tar. 24, visi P. K-to sekr. priduoti pinigai išsiuntinėta į P. K-to nurodytas vietas.

Philad'a, Pa. S, IX, 11. L.S.S. Centro Sek. Aug. Purvis.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N24.

Pildančiojo K-to nariams:

Tikrai nepamenu, ar VI LSS. susivaziavimas pavedė man visus pas mane esančius pinigus išsiuntinėti į jiems skiriamas vietas, ar tik tuos, kurie nėra aukauti žinomų ypatų sušelpimui, bet man rodosi, kad aš tik revoliucijos ir kankinių fondų pinigus turiu paskirti; todėl, jei Pl. Kom. sutinka, tai pinigus pasiūsiu sekančiais: Aukautus pinigus revoliucijos reikalams

	\$113 97.
„ „ „ kankiniams	\$78 99.
„ Sykiu—	\$222 96.
Pridėjus dar nušimėmus už 9 mėnesius	\$6 64.
Sykiu—	\$229,64

Atėmus persiuntimo lėšas	\$2.40.
Lieka viso—	\$227.24
Išsiųsiu tam tikru LSDP. C. K—to adresu per C. Sekretorių:	
Auk. Buržinskui \$39.32	nuoš. \$1.17 viso \$40.49.
„ Jomantui \$3.20	„ 09 „ \$3.29.
„ rašėjams \$4.25	„ 12 „ \$4.37.
Sykiu—	— — \$48.15.

Atėmus tą \$1.00, kurio stokuoja*) man priduotame izde, lieka \$47.15. Šiuos pasiųsiu per Centro Sekretorių dartiniam R. R. R—to izdininkui, kuris, be abejonės, turi visus reikalingus adresus ir galės tuojaus su kitais pas jį esančiais pinigais pasiųsti į reikalingas vietas.

P. K -to nariai malonės pasiskubinti su tarimais.

New York, N. Y. LSS. P.K—to narys *M. M. Račiūtė*.

Sutinkame:

Waterbury, Conn. 25, VIII, 11, P.K—to narys *J.S. Pruselaitis*.

Wilmerding, Pa. 28, VIII, 11, P.K—to narys *B. K. Kondrotavičius*.

Phila. Pa. 7, IX, 11. LSS. Centro Sekr. *A. Purvis*.

*) Mat, kuomet Rev. Rėm. K—to knygų peržiūrėjimo k-ja peržiūrėjo knygas, tai rado, kad pas tuomlaikinį R. R. K—to izdininką J.O. sirvydą randasi \$269.73 (žiur. tos K-jos raportą «Kovos» N15, pusl. 711, 1909 m.). Bet kuomet R. R. K. izdo perėmimo komisija paėmė nuo J.O. širvydo tą izdą, tuomet kokiui tai budu pas J.O. sirvydą vienas doleris radosi mažiau, negu knygų peržiūrėjimo komisijos buvo pagarsinta, per tai P. K—to nariui draugei M.M. Račiutei tapo priduota ant dolerio mažiau, t. y. tik \$268.73 (žr. K-jos pranešime „Kovos“ N36, pusl. 444, 1910 m.)

LSS. Centro Sekr. *Aug. Purvis*.

Klausime susijungimo su Soc. Party.

89 kp. Gardner, Mass., savo mėnesiniame susirinkime kalbėjo Sąjungos prisijungimą prie Soc. P. 89 kp. nar tarpe nesirado nei vieno priešingo nutarimui VI susivavimo prisijungti prie S. P. Suformulavus svarbesnius užų išsireiškimus, pasidaro maž-daug tokis išvedimas:

Kadangi Sąjunga, kaip politiška partija, neina prie ro tikslo — laikinio ekonomiškio buvio pagerinimo, o yra stačiusi sau už tikslą kliasų kovą ir galutiną politišką iš-osavimą iš-po kapitalistų valdžios, jau baigiančios atgy-ti savo dienas, tai tame darbe turime griebtis praktiš-sio įrankio, idant priskubinti atsiekimą tikslo. Tokiu kiu arba ginklu mūsų kovoje yra tai įkunijimas vieno ro tarp visų pasaulio draugijų-partijų, einančių prie to ro tikslo. Sąryšis visų politiškių socialistiškių partijų su centru yra tai milžinas, kuris diena iš dienos darosi vis gesniu ir negalimu apeikti senomsioms tamsybės spē- , tunaučioms ant vietos.

Užpuolus priešams ant vienos dalies tokio milžino orga-o, tas visas organizmas žaibo greitumu perjaučia, sąjun-griebiasi ginties, ir tas jam turi sektis.

Pas mus, lietuvius, kaip žemiau kulturiškai stovinčių

tautą, kliasų kova ir abelnai socializmo įdėja yra dar jaunuti apsiereiškimas ir reikalauja daug dvasiško peno, kad mums subrėsti dėl nuoseklesnės kovos už žmonijos išsiliuosavimą iš alginės vergijos. O tą subrendimą atsiekti lietuviams butų daug lengviau, jeigu jie susivienytų su Socialist Party.

Tame pačiame kovos lauke prieš akis lietuvių socialis-tų atsidengtų plataus socialistų pasaulio vaizdas. Atidengō-ju butų tarpininkas—vertėjas, užlaikomas Soc. Party'jos. Tas taipgi užkirstų kelią begėdiškoms melagystėms musiškių bur-zujų konservativų, kurie nemažai klaidina lietuvišką liaudį, «kritikuodami» lietuvius socialistus ir „lietuviškąjį” socija-lizmą.

Šiandien lietuviškoji liaudis, suvarginta sunkaus gyveni-mo naštos, apimta sielvarto, prarado viltį, kad kada—nors gali kas pagerinti jos buvį; jai rodos: taip buvo ir bus!!! Prie socialistų daugelis neprisideda vien tik dėlto, kad yra vilties netekę. Ir čia S-gos susivienijimas su Soc. Party'ja gali lošti svarbią rolę. Žmonės, pamatę, kad pas socialistus yra galy-bė, o ne vien tik paikos svajonės, įgautų viltį ir eitų jų ei-lėсна.

LSS. 89 kp. sek. D. J. K l i n g a.

Prie protokolo VI-to LSS. susivažiavimo.

Susivažiavimas gan greit apskelbė «Kovoje» savo proto-kolą. Sąjungiečiai pradėjo viešai protestuoti prieš susivažiavimo tarimus (žiur. N33 «Kovos» Cent. sek. pran.). Mēs gi, 29 kp., savo susirinkime 20 rugpjūčio perkratėme visą proto-kolą ir priėjome prie šitokio išvedimo:

Protokolas VI LSS. sus. neišlaiko rimtos kritikos. Ja-me pataikaujama tuloms ypatoms. Jis parodo, kad eikvoja-ma Sąjungos pinigai be pritarimo sąjungiečių, arba referen-dumo. Daug bergždžio ir nepamatuoto svarstymo apie dar neužgirtą įstaigą; nepamatuoti tarimai.

Susivažiavimo protokolas visas perdēm yra siauras, skys-tas, smulkus ir su be galo daug ypatiškių. Iš viso tiktai keliatas svarbių politiškių klausimų pajudinta, bet ir tie liko neužbaigti, o pavesti įvairioms komisijoms.

Mēs daugiausia laiko pašventėme finansinei pusei proto-kolo, nes tai yra šiandien opiausias ir svarbiausias mūsų or-ganizacijos dalykas, ir dėl to visiems sąjungiečiams turi la-biausia rūpėti. Atradome, kad susivažiavimas į finansus žiu-rėjo per pirštus (VI ses. N29 «Kovcs» pusl. 354), «nutarta, kad sekretoriaus reikalavimas algos nuo V-to sus. yra teisin-gas» ir «Andziulaičio bila už darbus administracijoje atmesta». (ses. VIII., sk. II, N29 «Kovos»). Mēs į šiuodu tarimu žiu-rime, iš vienos pusės, kaip į pataikavimą drg. Purviui, o, iš antros pusės, matome pasityčiojimą arba norą ypatiškaį įzei-ti Andziulaitį.

Drg. Purvis, norėdamas tapti Sąjungos sekretorium, viešai išreiškė užuojautą organizacijai, apsiimdamas patarnau-ti be algos(?) patolei, pakolei nesutvirtės finansai organizaci-jos (prot. V. K. 1909 m.) (Visai to nėra pasakyta prot. V. K. 1909. Remtis faktais, kurių neturite, neužsimoka.

savo šeimyną. Buro la...
e pasielėpas valkata...
ką. Ir štai, stais...
šjo, akyse pasirodė...
kruvinomis rankomis...

Jonas Rėda

EIKALAI.

aus Pranešimai.
(sulyg P. K—to tar. 13) j...
negali užtraukti be P. K...
da turi but pažymėta, kad...

, kad (sulyg P. K—to tar...
pti į S-gos išmokamus pin...

kad jos įnešimas, idant...
rganą, tapo (sulyg P. K-to...

sulyg V. K—to tar. 1) LSS...
ut tuomet, kada jos utino...

sulyg V. K—to tar. 2) kiek...
but garsinama Moka. Pa...

ta, kad (sulyg P. K—to tar...
ic ją nuo Ad-riaus.
, visi P. K—to sekr. priduo...
urodytas vietas.
3.S. Centro Sek. *Aug. Purvis*.

Tarimas N24.

LSS. susivažiavimas pavedė...
gus išsiuntinėti į jiems ski...
nėra aukauti žinomų ypatų...
aš tik revoliucijos ir kanki...
todėl, jei Pil. Kom. sutin...
i: Aukautus pinigus revo...
\$13 97,
kankiniams \$18 99,
\$222 96,
) mėnesius \$6 64,
\$229, 64

Red.) Tą patį mums primena ir drg. Šukys (žiur. kritika komitetų prot. N45 «Kovos» 1910 m.) (Drg. Šukys tenai suvis neužsimena apie tai, buk drg. Purvis butų apsiėmęs sekretoriauti be algos. Red.)

Toliaus VI susivažiavimas, pataikaudamas (koku budu? Red.) tuloms ypatoms, priėjo net prie prieštaravimo pats pats sau arba tyčioms apsirikimo: (VI ses., sk. 12, pusl. 355 N29 «Kovos») «Visi susivažiavimo nutarimai, apeinanti visą S-gą, gali buti įvykdomi gyveniman, tik tada, kada yra priimti per referendumą».

Mums yra gerai žinoma, kad naujas urėdas «knygvedžio» įvyko be žinios sąjungiečių ir be referendumo; vienok (VIII ses., sk. 3, pusl. 355 N29 «Kovos») randame nutarimą, kuris griežtai prieštarauja privestam augščiau nutarimui: «Nutarta, kad sekretoriui, kuris dabar užima knygvedžio vietą, butų mokama po \$1,00 savaitėje algos». Iš čion išeina, tarytum finansais nepridera rupintis visai S-gai, o vien tik tai komitetams ir susivažiavimams, kurie, ką nori, tai daro ir, kam nori, tai duoda, o sąjungiečiams apie finansus nei žodžio!... Drg. Purvis jau paėmė dvi (Tik vieną knygvedžio algą ima be referendumo. Red.) algas be jokio referendumo. Argi ne tyčiomis eikvojama S-gos turtas be pritarimo sąjungiečių dar referendumo nepritarant? Šiuomi kelii eidami, mes galime labai greitai prieiti liepto galą ir mūsų finansai gali atsidurti padėjime vienų skylių švarko, prie kurio nebebus galima prsiuti joks lopas.

Vardu LSS. 29 kuopos — org. J. K a č e r g i s, izd. J. Ž v i n g i l a s, sek. V. Č e r n a u s k a s

Springfield, Ill.

Red. p r i e r a š a s. Šis 29 kuopos nutarimas gali buti visoms kuopoms geru pasimokiniu, kad nedarytų tokių—pat nepamatuotų nutarimų.

Atitaisydami 29 kuopos padarytas klaidas šiame nutarime, turime pasakyti, kad kaip administratoriaus, taip ir C. sekretoriaus algos yra paskirtos IV referendumu (žiur. N11 «Kovos» š. m.) Taigi to referendumo negalima kitaip panaikinti, kaip tik per kitą referendumą.

29 kp. pasirodo nežinanti tikro dalyko stovio iš atžvilgio į knygvedžio urėdą. Dabartinis knygvedis atlieka visą administracijos raštišką darbą, apart atsakinėjimo ant laiškų, paliečiančių pašalinius darbus. Tokiu budu administratorius gali atlikti darbą pašalinio zecerio, kuriam gal neuztektų 9 dol. algos savaitėje. O reikiant pašaliniams darbams zecerio, juk administratorius pasisamdo jį be referendumo. Prie Griniaus nuolatai buvo 2 zeceriai atlikimui pašalinių darbų, ir tai dar negalėdavo vienas atsakančiai vesti administracijos reikalus. Manome, kad susivažiavimas nepadarė klaidos, įsteigdamas knygvedžio urėdą. Bet kurie nesutinka su įsteigimu knygvedžio urėdo, tai galės balsuoti prieš jį, kada protokolas VI susiv. eis visuotinam nubalsavimui. Turime dar pastebėti, kad daugelyje atsitikimų susivažiavimai ir komitetai gali, o kartais ir turi veikti, nelaukiant referendumo, jeigu matomai to reikalauja dalykų stovis. Taip, pati 29 kp. savo tarime prisimena apie II V. K—to susivažiavimą,

kuris panaikino tik—ką neteisingai perleistus S-gos viršininčių rinkimus, ir be jokios sąjungiečių žinios išrinko liglaikiniį LSS. Centro Komitetą, į kurį įėjo ir pats drg. J. Kačergius, dabar pasirašęs po 29 kp. nutarimu.

Patėmijimas apie VI susivažiavimo protokolą.

Patėmiję N31 „Kovos“, kad Centro sekretorius drg. A. Purvis ragina apkalbėti ir išreikšti nuomones kas link protokolo, mes, 145 kp., savo susirinkime 20 rugpjūčio perzvelgę protokolą ir po visapusiškam apkalbėjimui, atrandame:

Kad sesijos III tarimas 2, kuriame nutarta neduoti patariamojo balso ne sąjungiečiams, yra apsirubežiavimu, priešingu pačiam socialdemokratiškumui. (Kad nutarimas nelabai gražiai skamba, tai teisybė. Bet ne tik lietuviai, ale ir kitų tautų socialistai kai—kada savo susirinkimuose ir susivažiavimuose nutaria neduoti patariamojo balso ne nariams, dėl laiko stokos ir kitų tam tikrų aplinkybių. Čion esti greičiau dalykas disciplinos—tvarkos, negu principo. Socialistai, pagal savo principą, paprastai suteikia ne nariams patariamąjį balsą, kur aplinkybės daleidžia. Red.) Juk ir iš pašalinių ypatų yra gerų žmonių, kurie, turėdami balsą, galėtų pasakyti ką—nors mums naudingo arba sau geriau išiaiskinti nors tuos dalykus, kurie jiems nesuprantami; o jeigu jie stengtųsi kritikuoti socializmą ar socialistų darbus, juk tas rodosi, taip—pat nei kiek mums nekenktų, ir mes už kritiką visados turime būti dėkingi.

Negalime sutikti su sesijos IV tarimu 13, kur nutarta, kad prieš rinkimus viršininčių į S-gos centralines įstaigas butų leidžiama per organą apkalbėti ypatų kompetentiškumą.

Šitas tarimas mums išrodo visai negeistinu. Nes Sąjunga susideda iš narių, turinčių lygias teises, bet, pradėjus apkalbėti bent vienos ypotos kompetentiškumą, vieni sakyty atsakanti, gera, kiti vėl prieštarautų. Tokiu budu sukeltume vaidus S-goj; purvintume savo socialdemokratiškąjį organą ir išvestume iš kantybės nors ir geriausią ypatą.

Iš tų visų įstaigų vien trijose dirbama už algą (ir tai gana mažą); kitos gi įstaigos neapmokamos. Tad apsiima į jas vien tie draugai, kurie užjaučia Sąjungai ir patįs jaučiasi kompetentiškais. O nominuojame ir renkame mes ir visi sąjungiečiai.

Klausime «Kovos» formato (ses. VI tar. 8) mūsų nuomone yra šitokia:

Kadangi «Kova» — organas politiškos organizacijos, tai kiekvienas žingėdesnis narys arba pašalinė ypata renka kompletus, kad ir ateityj matyti, kas jau nuveikta (labiausiai komitetų tarimai). O dabartinis «Kovos» formatas labai yra atsakantis rinkimui į kompletus, nes turi knygos formą. Todėl mes maume, kad geriausia butų palikti dabartinį formatą ir ant toliaus.

Ses. VII, tar. 7; nutarta tuojaus atstatyti nuo «Kovos» rėdymo drg. Smelstorių, užmokant jam net 30 dol. už dvi savaites. Mūsų nuomone, drg. Smelstoriaus butų galėjęs dirbti tas dvi savaites, ir butų padaręs Sąjungai ne blądį, bet naudą, nes S-gos izde butų likę 30 dol. Kadangi jau tas yra

kan

šos

rius

rinti

žinėj

ir pa

3

sikliu

strato

4

plūga

bams.

5.

lių: a

S-gos;

Jei red

ar kom

nimo m

ma, kac

ri patal

ma orga

6.

man, ne

Pas

dėtino at

7.

„Revoluc

8. I

lams; fon

Partijai v

9. a

ojo, tai nors ant toliau pasistengkime dalykus svarstyti rim-
diau.

Taipogi išnešame viešą papeikimą C. Sekr. drg. Purviui
už jo straipsnį «Žinokime, ką renkame į LSS. viršininkus»,
tūlpaus N 22 «Kovos», kur bando apkalbėti ypatų kompeten-
tiškumą.

Kadangi IV sesijos tarimas 13, (VI-to susižavavimo) da-

nepriimtas visos S-gos referendumu (kurį tarimą gal sąjun-
giečiai atmes, kaipo niekam netikusį), o drg. Purvis jau nau-
dojasi juomi, tai jis pasielgia savarankiškai, ne pagal įstaty-
mus. Reikalaujame, kad tas daugiau neatsitiktų!

LSS. 145 kp. valdyba: org. A. Krasnickas,
sek. J. K. Malinauskas, izd. J. V. Staliorai-
t i s.

PASEKMĖS LSS-gos VII, VIII, IX, X ir XI 1910 METŲ REFERENDUMŲ.

Balsavimas atsibuvo nuo June 24 iki August 5 1911 m.

Rajonų ir kuopų Numeriai	R E F E R E N D U M																			
	VII.						VIII.						IX.		X.		XI.			
	Už	Prieš	Už	Prieš	Už	Prieš	Už	Prieš	Už	Prieš	Už	Prieš	Už	Prieš	Už	Prieš	Už	Prieš		
Rajonai	5	6	15	6	17	3	12	8	19	2	17	2	15	3	2	20	8	9	7	5
I.	35	2	11	25	35	1	26	3	35	—	38	—	27	7	21	11	31	4	17	11
II.	25	3	24	2	8	2	15	1	24	2	21	2	10	6	4	12	10	6	14	2
III.	21	23	36	13	31	10	22	26	33	11	38	8	36	4	11	36	18	12	25	21
IV.	31	11	22	19	38	4	28	14	27	15	31	11	39	1	—	22	12	10	40	1
V.	75	10	66	44	95	15	75	38	88	27	102	11	105	8	54	58	78	39	80	36
VI.	26	9	37	9	34	7	30	10	27	3	38	1	36	6	13	28	21	19	32	10
VII.	59	17	54	20	72	1	78	2	68	1	74	1	75	2	41	31	32	15	60	18
VIII.	8	6	2	12	14	—	8	6	14	—	8	6	14	—	9	5	14	—	—	—
Kuopos	1	6	7	—	7	—	7	—	5	2	—	—	7	—	4	3	—	7	2	5
I.	—	12	12	—	12	—	12	—	12	—	12	—	12	—	5	7	1	11	—	—
II.	17	—	16	1	17	—	17	—	17	—	17	—	17	—	8	16	—	16	—	—
III.	5	6	10	3	13	—	12	—	13	—	13	—	13	—	8	5	13	—	13	—
IV.	112	4	3	—	6	—	3	3	3	2	4	1	5	—	2	2	6	1	—	7
V.	123	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	—	4	4	—	4	—	2
VI.	131	2	6	2	4	—	6	4	2	3	2	3	3	4	2	5	1	4	6	1
VII.	151	1	7	1	5	—	6	3	3	5	1	6	—	3	3	1	5	6	—	5
VIII.	160	12	—	12	—	12	—	10	12	—	12	—	12	—	12	12	—	—	—	—
Pavieniai	—	1	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Viso	334	159	330	166	414	62	344	146	416	68	435	66	434	49	181	285	275	156	303	125

Sulyg priimtų čion referendumų, LSS-gos įstatymais lieka se-
kanti nauji įstatymai:

1. S-ga užlaiko keliaujančių organizatorių, kurio kelionės lė-
šos apmokamos iš S-gos izdo, o užlaikymo iš kuopų. Organizato-
rius turi būt apsipažinęs su šios šalies aplinkybėmis ir kalba ir tu-
rintis gabumą atlikti jam skiriamą darbą. Organizatorius apva-
žinėja visas liet. organizacijas, laikydamas prakalbas. (Ref. VII.)

2. Prie Kovos negalima įsteigti laivakorčių, pinigų mainymo
ir panašių agenturų. (Ref. VIII, propozicija 1.)

3. a) Ad-rius neturi elgtis jam nežinomose dalykuose be pa-
siklausimo komitetų; b) Iškilus nesusipratimams ad-roje, admini-
stratorius tuojaus turi pranešti P.K-tui. (Ref. VIII., prop. 2.)

4. Kiekvienas narys turi mokėti ant metų 25° extra. Tie
pinigai turi būt sunaudoti organizatiiviškumo ir organizacijos dar-
bams. (Ref. VIII., prop. 3.)

5. Redakcija Kovos turi prisilaikyti dar šiokių naujų taisyk-
lių: a) Neturi būt skelbiama organe rezignacijos išstojančių iš
S-gos; b) S-gos reikalai turi būt talpinami pabaigoje Kovos; c)
Jei redaktorius dėl kokių-nors priežasčių netalpina organe kuopos
ar komiteto nutarimą, tuomet jis tą dalyką su pridavimu netalpi-
nimo motyvų turi sugražinti atgal. Jei antru kart yra reikalauja-
ma, kad tas pats dalykas būtų patalpintas, tuomet redaktorius tu-
ri patalpinti; d) Rajonų konferencijų protokolų turi būt talpina-
ma organe tik tie paragrafai, kurie apeina visą S-gą. (Ref. VIII,
propozicija 4.)

6. V.K-to ir P.K-to nutarimai negali būt vykdomi gyveni-
man, nepraejus 40 dienų po jų apskelbimui organe.

Pasarga: Turi būt išskiriami tik tie, kurie reikalauja neati-
dėtino atlikimo. (Ref. VIII, prop. 5.)

7. Revoliucijos Rėmimo Komitetas turi vadinties ant toliaus
«Revoliucijos Kankinių Šelpimo Komitetas». (Ref. VIII, prop. 6.)

8. Rev. Kank. Šelpimo K-to izde esanti «Revoliucijos Reika-
lams» fonde pinigai turi būt perduoti Lietuvos Social-demokratų
Partijai varymui revoliucijinės propagandos (Refer. X.)

9. a) Kiekvienas naujai pristojantis narys turi užsimokėti iš-

augšto už tris mėnesius. Taipgi ir kiekvienas senas narys turi būt
užsimokėjęs išaugšto už tris mėnesius; b) Kuopos, imančios lite-
raturą, turi atsilyginti bėgyje trijų mėnesių; c) Pašalinėms ypa-
toms niekadod ad-ja negali duoti literaturą be mokesties (Ref. XI.)

Referendumas IX, linkui redaktorius algos pakėlimo, tapo
atmestas.

Philad., Pa. 1 IX, 11. LSS. Centro Sekr. Aug. Purvis.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Už Rugpjūtį Mėnesį, 1911 m.

I P L A U K O S.
Mėnesinių mokesčių:

Kuopos [mokėjo	Kuopos [mokėjo	Kuopos [mokėjo
3	7.60	95
4	3.90	100
9	2.40	105
15	8.80	115
17	8.80	124
19	10.40	129
23	2.20	137
24	1.60	144
26	5.00	145
29	4.20	147
30	4.00	150
31	4.00	152
32	1.60	153
33	7.60	160
34	5.20	164
		91

Pavienių sąnarių mokesčiai.

A. Lakitskas 2.25; J. M. Balčius, Miss A. Dragonas, J. Zolanskas — po 2.00; J. K. Berbilas 1.05; J. Stankus, Z. Kušleika, J. Gataveckas, N. A. Vilimaitis, V. Samuolis — po 1.00; V. Alita 20c. Viso 14 50

Prenumerata «Kovos».

P. T. Reškevičius, J. Juodaitis, LSS. DB. 5 kuopa, P. T. Grigallunas, J. Klimavičius, J. Davidonis — po 2.00, T. Warnat, P. Piluckas per Grikštą, Z. Šukevičius, U. Baltrušaičiute, J. Zavišt, J. Žmuidinas per Stasiul., P. A. Pivors, J. Klinga, A. Baitaitis per S. Karalių — po 1.00, J. Laputis 50c. Viso 21.50

Pavieniai Kovos num. ir prenum. kortos.

Už pav. num. 3.75; prenum. kortos 7.00. Viso 10.75

Ivairių įplaukų.

Už randą ir gazą 15.00; skolų atiduota: už pirmiau garsintus apgars. 56.27; už seniau parduotą literat. 11.60. Viso 82.87

SUTRAUKA ĮPLAUKŲ

Buvo išde	162.00
Mėnesinių duoklių	\$188.40
Pavienių sąnarių mėnesinių duoklių	14.50
Prenumeratų «Kovos»	21.50
Už apgarsinimus	18.85
Už literatūrą	23.29
Už pašalinius darbus	37.75
Įvairių įplaukų	82.87
Pavieniai «Kovos numerai»	10.75
«Kovos» Fondas (J. Šukys)	1.00
Išviso	556 91

IŠLAIDOS.*«Kovos» išlaidos.*

Statymas 96.00; pačtas ir nuvežiojimai 25.40; spauda 35.52; popiera 48.00. Viso 204 92

Namų išlaidos.

Randa 35.00, gazas 1.10, elektra 2.00. Viso 38.10

Pašalinių darbų išlaidos.

Statymas 7.20, ekspresas 40c., popiera 3.65. Viso 11.25

Literatūros pirkti.

Nuo Olszewskio 2.86

Inventorius.

Spaces (spaut.) 84c., komode C-Sek. ofise 6.00. Viso 6.84

Visoki išdavimai.

Pataisymas formos 50c., benzinas 16c., pašiškai 10c., klėjai 20c., cut «Kovos» apgars. 1.20, Petraškai kelionės lėšos į Tr. Teismą 4.59, krasos ženkleliai 7.98, laikraščiai 94c., važinėjimai 1.10. Viso 16.77

A. Purviui:

Algos Centro Sekr. už Rugp. m. 15.00, už knygų vedimą adm-joje 36.00. Viso 51.00

Algos.

Redaktoriui 60.00, Administratoriui 60.00. Viso 120.00

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Kovos išlaidų	204.92
Algų Redaktoriui ir Administratoriui	120.00
Namų išlaidos	38.10
Pašalinių darbų išlaidos	11.25
Visokių išdavimų	16.77

A. Purviui	51.00
Literatūros pirkti	2.86
Inventorius	6.84
Viso kartu	451.74

Įplauké	- - - - -	\$556.91
Išėjo	- - - - -	451.74
Lieka	- - - - -	105.17

Administratorius *A. Žymontas.*

Turtų Kon. Kom.

F. Kušleika
J. Norvaiša

Nauji Raštai.

Painiava. Parašė **Žemaitė.** Pustl 16, kaina 5 kp. „Lietuvos Ukininko“ išleidimas, Juozapo Zavadzko spaustuvėje, Vilniuje, 1911.

Medicinos Daktaras. Komedija vienoje veikmėje. Parašė **J. Korzeniowski;** sulietuvino **Vaidėvutis.** „Lietuvos“ spauda, Chicago, Ill., 1911. Pustl. 41, kaina 20 c.

Deklamatorius. Deklamavimui eilių ir monologų rinkinys su išguldymu, kaip reikia deklamuoti ir žaisti. Surengė **K. J.** Pustl. 161, kaina 50 c. Chicago, Ill., „Lietuvos“ spauda, 1911.

Lekcijos apie Atskirimo Ženklius. Parašė **A. Montvidas.** Pustl. 34, kaina 15 c.

Jonas Krikštytojas, penkiaveiksmė tragedija su prologu. Parašė **H. Sudermann,** vertė **A. Musterskis.** Pustl. 110.

Palocius ežero dugne, dviejų veiksmų drama. Parašyta iš saktmės gyventųjų antkranciais ežero Saukas, esančio Kauno gub., Raseinių pavieto. Parašė **A. Fromas (Guzutis).** Pustl. 49, kaina 15 c. Spauda ir lėšos „Vien. Liet.“, Brooklyn, N. Y., 1911.

Apie kuno išlavinimą. Parašė **P. Norkus** pagal prof. **G. Blüncilj** (su 25 paveikslėliais). Pustl. 74, kaina 15 c. Spauda ir lėšos „Vien. Liet.“, Brooklyn, N. Y., 1910.

Vilkų Lizdas, apysaka iš kryžiuokų laikų, skiriama paaugančiai jaunomenei. Parašė **Zuzana Morawska,** vertė **A. Vėgėlė.** Pustl. 117, kaina 35 c. Spauda ir lėšos „Vien. Liet.“, Brooklyn, N. Y., 1911.

Pranešimas.

LSS. VI-to susivaziavimo išrinktoji Komisija Suorganizavimui Kooperatiškos Bendrovės Knygomis Leisti dabar

susitvarkė ir pasiskirstė Komisijos darbus. Dabar Bendrovės konstitucija dirbama ir greitai laiku bus apskelbta per organą konstitucijos svarbesnieji punktai. Komisija darbus pasidalino šiaip:

Pirmsėdžio: F.J. Bagočius, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Sekretoriaus: A.C. Herman-Purvis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Izdininko: K. Liutkus, 71 Pine St., Meriden, Conn.

Kasos globėjų:

J.S. Pruselaitis, 775 Bank St., Waterbury, Conn.

E. Kinderis, 82 Keen St., Patterson, N. J.

Turint kokią-nors medžiagą tame dalyke ar esant kokiam klausimui, reikia kreiptis Komisijos sekr. adresu.

Vardu Kooperativiškos Bendrovės Susiorganizavimo Komisijos.

Phila. Pa. Sep. 8, 1911. A. C. H E R M A N - P U R V I S.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo vyro Bernardo Vaitkevičiaus, paėina iš Vilniaus gub., Gegužinlu parapljos, Zaslū valsčiaus, Lomianū sodžiaus. 10 metų atgal jis rašė iš Philadelphia, Pa. Jo paties ar pažįstamu meldžiu pranešti.

Viktorija Vaitkevičienė, 120 Millbury St., Worcester, Mas. (38)

Pajieškau brolių, Jono ir Vincento Špailū, paėina iš Suvalkū rėdybos, Naumiesčio pav., Griškabudžio valsčiaus, Kraujučiu kaimo. Jie patys ar kas kitas, praneškite sekančiu antrašu:

Suvalkū gub., Naumiesčio pav., Griškabudžio valsč., Kraujučiu kaimo Juozui Špailai. (38)

Pajieškau Juozo Druskio, kuris paskutiniu laiku gyveno Rochester, N. Y. ir prigulėjo prie LSS. 7 kuopos. Atsišaukit ar daneškite sekančiu antrašu.

J. Zalanskas, 11 Charter St., Exeter, N. H.

Mēs ir vėl atkreipiame savo skaitytojų atydą, kad vartotų geriausią Rytinį Tabaką.

Visada smagu yra, kuomet rūkai cigaretes, kurie gerai padaryti ir kurie yra geriausi iš visų dirbamų cigarečių; tokiais yra «Hassan» cigaretai.

Nors, kaip žinoma, tai «Hassan» cigaretai tik 4 metai atgal tapo pradėti išdirbti, vienok šiandien jų išdirbama daugiau, negu kokios kitos rūšies cigarečių ir įgijo platų visuomenės užsitikėjimą.

Tūkstančiai mūsų skaitytojų, kurie pažįsta gerumą tabako, su džiaugsmu patikrįs viską, kas yra pasakyta apie «Hassan» popirosus, apskelbiamus šiame laikraštyje. Amerikoniška Tabako kompanija, pagamintoja šio garsaus rūkymo, didžiausia ir garbingiausia tabako išdirbystė ant pasaulio, tiesiog pasako, kad «Hassan» popirosai duoda geriausią skonį rūkytojams, kokį tik galima gauti už tokia kainą.

Sie popirosai yra padaryti iš puikiausios rūšies tabako; jie turi kur-kas geresnį kvapsnį ir skonį, kokį negalima apturėti nei iš popirosų, kuriuos parduoda dviguba kainą. Jų puiki rūšis ir žema kainą, padarė juos prieinamiausiais visiems žmonėms.

Tu gali nusipirkti 10 šių skanių popirosų tik už 5c. Kadangi kiekvienas «Hassan» popirosas turi korkinį kandigali, tai ši yra prieinamiausia prekė, kokia tik buvo pasiūlyta popirosų vartotojams.

"Feeling Better Already Thank You!"

Mielai aš paklausiau jūsų patarimo ir iš-tiryčiau su

Dr. Richter'io Pain-Expelleriu.

Dingo skaudėjimas kakle ir diegimas šone, jaučiuos visiškai gerai. Privalo būti kiekvienos šeimos šepo-jė. Sergėkis nuo pamėgdžiotų. 25c. ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York. Richter io Congo Pilies yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Geradejyste Visiems ŽMONĖMS!

Nuo senel uždėtas Philadelphijos Medikal Klinikas išgydymui visokloms geradėjingų žmonių ligoms sergančius.

Gausybės žmonių, per daktarus kurie yra Klinikę, apturėjo sveikatai išslydė: Philadelphijos žmones nereikalauja papulti kur nors į apgaviku rankas arba menkos vertės daktarpalaičiu; kurie apsima o negali išgydyti, nes Philadelphijos M. Klinikas visiems pagelbsti kurie ėion tik kreipėsi.

Philadelphijos žmones yra laimingi, turėdami savo miestą tokį garsu geradėjinga Kliniką, kuris pasekmingai, teisingai, greit ir gerai, kad apsima, tai kiekvieną sergantį išgydo; todėl, kad ėion:

Tik parinkti geriausi daktarai specialistai darbuojasi.

PASARGA: Teisingumas, gerumas užtikrinta visiems; nes šitas Philadelphia Medical Klinikas, yra paties Pennsylvania Gubernatoriaus užtvirtytas-legalizuotas.

IDANT IR LIETUVIAI ŽINOTŲ,

kur atrasti tikra pagelba sveikatai, kaip Philadelphia, Pa., teip iš kitu miestu, tad nutarta pranešti per laikraštį, kad pributu ar atsišauktu, o visi kurie trokšta apturės sveikatai ir visokias rodas lietuviškoj kalboj ir, bus išgydyti nuo: skaudėjimo kaulu, sąnariu, stremu, krutinės, pečiu, ranku ir koju. Nesveikumo viduriu ir inkstu, žarnu ligu. Nusilpnėjimo, sunkaus kvėpavimo, nervu, slaptu užsikrečiamu ir nuo išdykimo ligu. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligu. Teip-pat moterų, skausmingas mensesinės, gumbos ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda vargimui žmoniui. Gydomė kaip šviežes teip ir užsenejusias ligas. Tu ar tavo pažystamas, nepaisėk kad tau niekas nepagelbėjo, neatidėliok, bet pribuk ar atsišauk, busi išgydytas, jai dar galutinai mirties neapimtas. Kam mokėti apgavikams daug kartu po dešimts dolerių už kvarbuotą vandenį; kad Philadelphia Medical Klinikę suteiks teisingas grynas gyduoles naujausio sutaisymo už mažą atnagrydyjimą, išgydys.

KAM SIRGTI, kad gali buti IŠGYDYTAS.

Atsišauk ant šio adreso visada:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,
1117 WALNUT ST., tarp 11 tos ir 12 tos Gatv.
PHILADELPHIA, PA.

Geresnio daktaro ir geresnių liekarstų, kaip Philadelphia Medical Klinikoj, nerasite niekur.

VALANDOS OFISO: Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlom ir šventom dienom nuo 10:30 iki 3 po piet. Ir vakarais. Utarninkais ir Pėtnyčiomis, nuo 6 iki 8-tos valandos.

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA

Vienatine be persidimo tarp Amerikos ir Liepojaus (Rusija).

8 1/2 d. į Rotterdamą	11 1/2 d. į Liepoją
III Klessa \$29.00	III kl. \$30.00
II Klessa 45,00	II klessa 47,00
I Klessa 52,00	I klessa 52,00

Reikalaujant smulkesnių žinių kreipkitės pas mūsų agentus arba pas Generališkąjį agentą.

A. E. Johnson & Co. Gen. Pass. Agent 27 Broadway New York.

Brollų Yalovičių :: :: :: :: Tris lietuviškos aptiekos

307--9 Joseph av. ir 1031 Hudson av Yra tai vienintelės aptiekos, kur galite susikalbėti lietuviškai. Duodame sąžiningus patarimus veltui, taipgi sutalome gyduoles už žemesnę prekę, negu kitur. Yalowich Bros. Drug Co. Rochester, N.Y.

PARDUODU LAIVAKORTES

Ir siūnciu pinigų. Atleku visokius spaudos darbus. Užrašau lietuviškus laikraščius. Turiu agentūrą apsaugos nuo ugnies. Priimu pinigų taupinimus.

P.M.KAITIS

narys 81 kp. LSS. ir 15-os wardos Soc. Partijos 1607 N. Ashland ave., Chicago, Ill.

Jau išėjo iš spaudos No.3 LAISVOSIOS ŽMONIJOS

Atskiro numerio kaina 10c. metams 50c. Jei nori pamatyti, įdėk sidabr. dešimtuką į laišką ir apturėsi. Metam siųsk m'y order. Adresas: „LAISVOJI ŽMONIJA“, 1618 So. Halsted st., Chicago, Ill.

JAUNI VYRAI SENI VYRAI VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apsigyventi— vyrai ligoti— vyrai kurie budamė neprotinti dasileida perviršumą— vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale plynai nauduoti priimnoma gamtos,— vysį tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu. Ta knyga pasakis kaip vyrai sunaikin sava sveikata, kaip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsigyventi budame tame padeime. Ta knyga teipgi pasakis suprantamoje kalboje kaip vyrai kurie tur Užnuodijima krauju, arba syfilis, Triperi, arba gonorrhoea, Nusilpneima, Abelną pragaišti špeku, Pragaišti gyvybes skystimo, Naktinius ni beglmus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Pulsės ir Inkštų ligas, gali but galiutinai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyrų atgava sava tobulą sveikata, spēkas ir stiprumą per pagėlbą tuos knygos. Ji ira krautuvė žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava pinigų mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolai neperskaitisti šitą knyga Ji pasakis kodiel jus kenteti ir kaip galet galiutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama VYSAI DYKAL. Męs užmokam ir pačta. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresą ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.

Kuponas dykai gautos knygos. Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO. L. 303, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jūsu pasiulimui dykai siunstos knygos ir norėčiau, jog jūs išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė..... Adresas..... Stejtas.....

50,000 KNYGU DYKAI DIEL VYRU.

:: Mokykis būt barberiu ::

Gallima išmokti per 4 ar 6 nedėlias. Kastuoja tik \$30. Męs duodame nočynas. Tas amatas geras visam sviete. Būsi savo bosu. Aple daugiau rasyk arba atelek. Nosokofa' Barber School 1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa. Dept. K

Kelstone Phone Main 14-28. Bell Phone Lombard 2506 A. Dr. Philip ROVNO 423 Pine st. PHILAD., PA. Priėmimo valandos: Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak. Gallima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

ANT PARDAVIMO

Jei kam būtų reikalinga pijaną pirkti, meldžiu atsišaukti šiuo antrašu: J. Lelionis 137 N. 13th st., Philad'a, Pa Galima per laišką atsišaukti

TIK UŽ VIENĄ DOLERI

Tgausi juokų visiems metams, jei skaitysį pašalpos ir pajuokos mėnesinį paveiksluotą laikr. TARKA. Dolerį siųsk adresu: "TARKA", Box 895, New York, N.Y.

Kiekvienam Sajungos draugui reikalingi.

Grazus prie laikrodėlio socialistiškas reteželis su globu, broliškai sveikinandios dvi rankos arba su švyturiu ir socialistišku parašu. Preke už vieną 25c. Socialistiški ženkleliai visokių gatunku: paprasti—preke 5c, paausuoti—25c; daugiaus imantems nulėdziamas nuosimtis. Reikalaudami sluskit pinigų krašos ženkleliai arba Money Orderiu. "Kovos" Administracija.

SPECIJALIŠKAS GYDYTOJAS

Dr. B. Ulanski M.D.

Seniai baigęs daktarišką mokslą MEDICO-CHIRURGISKOJ KOLEGIJOSJ, Philadelphia, Pa. ir Baltimorės Medikaliskoj Kolegijoj, Baltimore, Md., kur vietinė ir valetijos valdžia užregistravo. Dabar jis atidarė naują ofisą po numeriu: 418 So. Broad st., Philadelphia, Pa.

Kiekvieną išgydytų: nuo reumatizmo, skaudėjimo kaulų, nugarakaulio, šonų; visokių kraujo ligų, užkietėjimo vidurių, negalėjimo valgyti, išbėrimų ant kūno, niežų, visokių dedervinių, silkinimo plaukų, skaudėjimo galvos, širdies ligų, inkstų, plaučių, kepenų, nerviškių ligų, nemiegojimo, neuralgijos, greito nuilsimo, sunkio kvėpavimo, persišaldymo, visokių slogų ir kitokių naikinančių sveikatą ligų. Taipgi išgydytų visokias moterų ligas.

Priima ligonius: ryte iki 11 val.; nuo 1 iki 3 val. po pietų; vakare nuo 6 iki 8 val. Dykai priima ligonius Dr. B. Ulanskis tik biednus kiekvieną pėtnyčią nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vakare, savo ofise: 418 S. Broad st. Philadelphia, Pa.

Geriausiai gydo visokias vyrų ir moterų ligas ir prie to yra geras specialistas. Gydo su pagalga naujausai išrastų instrumentų ir elektriskių prietaisų. Kas ypatis kal negali pribūti, lai rašo laišką adresu: Dr. B. Ulanski, 418 So. Broad st., Philadelphia, Pa.

Arba lai telefonuoja: Bell, Spruce 48-55. Greitai gausite daktarišką pagalbą ir busite laimingi.